

Published semi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIS, Inc. (Non-profit), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telephone:

Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.

Editor-in-Chief:

Balys Gaidžiūnas.

Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.

Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915.

Single copy — 10 cents.

Dukart savaitinis, leidžiamas VILTIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-Jos (Inkorp. ne pelnei), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas:

Henderson 1-6344. Išeina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais.

Vyr. redaktorius: Balys Gaidžiūnas.

Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.

Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Isteigtas 1915 metais.

Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Redaktoriai: Vyt. Gedgaudas ir J. P. Palukaitis.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

P. Bastys, (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), R. Mieželis (Chicago), J. Japlėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Labai gaila, bet kitaip nebus...

Kiekvieną savaitę, ir kiekvieną dieną, Amerikos lietuvių laikraščiai praneša apie vieno ar kito tauraus lietuvių keliu ar anapus. Sulaukusio garbingo amžiaus, daug dirbusio ir dar daugiau aukojusio.

Skaitant tokius pranešimus ir susimąstai: šiandien jie, rytoj mes. Vieni su pavasario žiedų margumais, kiti su rudenį krantinčiais ažuolų lapais. Ir visi į ten... kai dienų darbai ir vakaro giesmė baigta.

Kada skaitau tokius pranešimus, ties dažna atmintina pavarde sustojęs, galvoju: ar į jo vietą, jei jis buvo lietuviško laikraščio skaitytojas, įsijungs jo sūnus ir duktė? Jei jis buvo lietuviškos organizacijos narys, ar jo ten paliktą kėdę užims jo vaikai. Jei jis bažnyčioje giedojęs lietuviškas giesmes, ar Dievo namai džiaugsis jo vaikų lietuviškais balsais?

Ir dažnai, tų klausimų eilė nesibaigia. Nesibaigia klausimai, bet nesibaigia ir rūpestis. Nesibaigia, nes į tuos klausimus atsakymai labai liūdni: laikraštis nuostoją skaitytojo, organizacijos nario, Dievo namai lietuviškos maldos.

Šio krašto nutautinimo malūnas, be ypatingų pastangų, palengva, mala ir mala. Mala mus, mala vokiečius, mala italus, mala lenkus. Mala didelių ir mažų tautų vaikus. Mala, duodamas didžiausią laisvės priešintį, gyventi kaip nori, net savos tautos atkakliausiu apaštalu būti.

Ak, kad tas tautų malimo malūnas būtų nors kiek žiauresnis, kad jis mus spaustų, mums priekaištautų, mums sava kalba drausėtų kalbėti, mokytis, lietuviškus laikraščius leisti. Tada mes būtume tose malūno girnose kieti akmenukai. Girnose taip lengvai nesisuktų, jos šokinėtų. Tada mes ilgiau būtume lietuviai.

Graudu, kad taip paskubomis į ten išeina vyresnioji mūsų karta. Čia tiek daug dirbusi, tiek daug organizacijų prikūrusi ir tiek gražių namų pristatiusi. Dažnai išeina, savose vietose nieko nepalikdami ir patys savo saulėleidy labai sielodamiesi. O ar mes, kurių kojos čia dar tik vos sušilusios, būsim geresni? Ar nepasikartos tos patios graudžios scenos: liks lietuviškose organizacijose ir bažnyčiose tuščios kėdės.

Jei nesusiimsim ir rūpestingiau nesiruošim, tą patį pakartosime, kas ir dabar vyksta. Nors jaunimo ir labai gražaus turim, bet, jei nemokėsime jo sudominti, reikiamai neparuošim, laiku į darbą neįjungsim vis manydami, kad jie dar jauni ir nieko neišmano, tik senas

klaidas naujais laikais kartosime. Atsitiks taip, kaip dabar yra vieno garbingo, seniausio ir turtingiausio organizacijos: nėra jaunesni lietuvių garbingus senelius pakeisti!...

Ir čia, užsiminęs apie lietuviškumo išlaikymo rūpesčius, noriu atsakyti vienam Dirvos skaitytojui, kuris manęs pakartotinai klausia: "Kada baigsit tų vaikų, moksleivių ir studentų nuotraukas į Dirvą kaisioję. Kam dar tas foto konkursas, kuris tik padidins tų man nepageidaujamų nuotraukų skaičių?"

Ir jei skaitytojas gerai prisimena apie ką čia kalbėjom, tai rūpestingam paklausėjui labai drąsiai ir atsakau: Labai gaila, bet kitaip nebus. Geriau mes išsizadėsime kelių senų skaitytojų, bet didžiulios ir jaunų skaitytojų ir jaunų bendradarbių prisiauginę. Mes nenorim likti, kaip anie garbingi ir turtingi seneliai, kurių nėra kam pakeisti...

Balys Gaidžiūnas

PORT HURON ūkininkas, norėdamas atgrasyti arbatų vagis, užrašė: "Atsargiai! Vienas arbatas yra užnuodytas".

Kitą rytą rado prierašą: "Dabar yra du". Iš tikrųjų ūkininkas nebuvo idėjęs nuodų, bet dabar tikrai susirūpinęs, kad nuodų galėjo idėti.

Vieškelis į Birštoną, rudens Lietuviai palaisčius...

NORAS GREIT IR DAUG UŽDIRBTI -- YRA PIRMAS PRIEŠAS

JONAS KAZLAUSKAS

Gerų-pelningų akcijų pasirinkimas darosi vis sunkesnis, daugeliu atveju reikalaujamas profesinio žinojimo. Eilinis akcijų pirkėjas ir pardavėjas mažiau teranda laimės, nors jų rinkoje netrūksta. Vienok, nežiūrįnt nepasisekimų, nauji bandymai kartojami. O kad tų klaidų ateity būtų mažiau, žvilgtelėkime į praeities investuotojų padarytas klaidas. Pasimokykim, kad tų pačių klaidų nekartotume.

Noras greit ir daug uždirbti yra pirmasis priešas sutaupų investuotojų akcijai. Lengvo ir skubaus pelno pagautas jis lengvai suviliojamas žemos markės brokerių ir pigių skelbimų.

"Šios trys akcijos greit pašoks dvigubai", "Šešių akcijų milžiniškas ir greitas ateities augimas". Šie ir panašios rūšies skelbimai, kainuoją daugumoje \$1.00, yra meškerės kabliukai greito pelno alkanam investuotojui.

Kitos rūšies medžiojimas yra daromas brokerių, kurie patarimų keliu parduoda prastas akcijas. Jie sutinka paanalizuoti jau turimas akcijas. Jie pagiria, kad pirkiny geras ir pradeda siūlyti savo akcijas, kurių pelnas bus dar didesnis. Nupirkus jų akcijas ne užilgo tenka žiauriai apsiivilti.

Akcijos neperkamos per telefoną. 1958 m. 11,000 investuotojų prarado 30 milijonų dolerių parduotų telefonu, iš namo į namą einančio akcijų agento, nes rimta akcijų pardavimo firma šio metodo neapraktikuoja. Telegramos taip pat daugelį suvilioja.

Įvykę faktai tai patvirtina. Investuotojas, turįs keltą metų patyrimo akcijų pirkime, gauna telegramą iš žinomos akcijų firmos su pasiūlymu nupirkti \$20,000 akcijų po \$3.75 kiekvieną. Jis teturėjo \$10,000, kurių viena kainavo \$75, — prasiidėjo pirkimas mokant po \$1.50 už vieną. Kai supirko 20,000 akcijų, jis pranešė firmai, iš kurios buvo gavęs telegramą. Jo nustebimui, firma nieko nežinojo apie telegramą. Pasirodė, kad nesąžiningas kitas bro-

keris pasiuntė telegramą ir uždirbo kelius tūkstančius dolerių, kol jo auka pirkė akcijas, mokėdama po \$1.50 už vieną.

Magiškos akcijos (aukso, automobilių uranijaus, o šiandien elektronų) ne visada atneša magiškus rezultatus.

Milijonai sunkiai uždirbtų dolerių ir investuotų į magiškas akcijas taup beverčiais. Atrastos aukso "kasyklos" neturėjo aukso, uranijaus akcijos pirkto už \$10.00, buvo parduotos po 10 centų. Nuo 1900 metų ne mažiau kaip 2500 automobilių ir sunkvežimių bendrovių buvo suorganizuota. Į daugumą iš jų eiliniai asmenys investavo santaupas, o kiek šiandien tokių bendrovių liko? Šešios automobilių ir 25 sunkvežimių. 2469 korporacijos liko istorijos lapuose.

Išlikusios automobilių bendrovės pateisino magiška idėją kapitalą. Detroito mokyklos mokytojos R. V. Couzens idėtos santaupos ir Fordo kompaniją paaugo 2650% per 19 metų. Du Pont bendrovės investavimas į General Motors korporacijos akcijas 1917 metais padidėjo 2500%.

Ta pati istorija pasikartos ir su erdvės pramone — elektronais, raketomis bei jų kuru. Šiandien yra didelis skaičius bendrovių, viliojančių investuotojus. Bet kiek jų išliks ir išaugs po 10-15 metų ir bus pelnų nešančiomis akcijomis? Laikas tegali duoti tikrą atsakymą.

Akcijos tų bendrovių, kurios numato daryti tyrimus elektronų srityje, vėliau eiti į gamybą, gali

sulaukti daugumos automobilių bendrovių likimo, nežiūrįnt, kad jų paklausa ir kaina yra aukšta. Kai kuriems akcijų pirkėjams užtenka išgirsti žodžius "elektronai" ar "erdvė" ir jie perka. Korporacijos vadovybė, uždarbiai iš akcijos, paskatinių 3-5 metų pajamos, jiems tarsi yra antraeiliai reiškiniai.

"\$3.00 vertės akcija turi daugiau galimybių padvigubėti, negu \$100.00" — samprotauja spekuliuotojai ir veikia, tikėdamasis puikių davinų. Deja, netolima praeitis priešingai rodo. 1956 m. naujai parduotos 253 bendrovių akcijos, kainuojančios \$3.00 ar mažiau, tų pačių metų gale 90 iš jų krito, o 109 bendrovių akcijos liko visiškai bevertės.

Daugeliu atveju bendrovės parduoda žemos vertės akcijas, nes neturi pelno, nemoka dividendų. Tai netrukus numušą akcijų kainas. Vienos korporacijos akcijos, kainuojančios po \$1.85 per 36 dienas pakilo iki \$3.70 praeitų metų gale. Po to krito iki \$.65 dviejų savaitių bėgyje. Priežastis — klaidingi gandai, specialiai paleisti, kad galingas raketų kuras baigiamas išrasti.

Atyžiai pastudijavus praeities investuotojų klaidas, nesiribojant vien tik Amerikos korporacijų akcijomis, bet pasižvalgius po Vak. Europos ir Anglijos (pradžioje spalio mėn. Vak. Vokietijoje buvo 187,000 bedarbių ir 350,000 darbo pasiūlymų, konservatorių laimėjimas Anglijoje rodo ekonominį tų kraštų gerbuvį) rinkas, geram ilgalaikiui investavimui didelio akcijų trūkumo nebūtų. Tik reikia rūpestingai ieškoti ir suradus atliekamą pinigą investuoti.

NELAUKITE, KOL IŠEISITE Į PENSIJĄ

Ar nenorėtumėt padėti savo Socialinės apsaugos įstaigai su trumpinti laiką, kurį jūs turėtumėt išlaukti, kol gausit savo pirmą išmokėjimo čekį? Jokie išmokėjimai negalės būti daromi, nebent jūs paduosite pareiškimą. Jūsų pareiškimas negalės būti aprobuotas be įrodymo, kad įstatymų reikalavimai yra išpildyti. Todėl, jeigu jūs savo įrodymus sutvarkysit iš anksto ir atsinešit juos į Socialinės apsaugos įstaigą kartu su pareiškimu, tai pirmasis išmokėjimas jus pasieks daug greičiau.

Kiekvienas asmuo, įteikęs pareiškimą mėnesiniams Socialinės apsaugos išmokėjimams gauti, turi įrodyti savo amžių arba gimimo datą. Gimimo metrikai yra geriausias dokumentas, bet ir kitokie įrodymai gali būti pakankami: pavyzdžiui, krikšto pažymėjimas, užsieninis bažnytinis dokumentas, emigracijos popieriai ar skiepijimo pažymėjimas, nemažiau kaip 10 metų senumo gali būti priimtinas. Jau daug žmonių įrodė savo amžių bažnyčios, mokyklos, darbovietės, ar ligoninės pažymėjimais, sena apdraudos sutartis ar šeimos biblija, kurioje buvo įrašyta gimimo data. Asmenys, gimę už Jungtinių Amerikos Valstijų ribų, turėtų su savimi atsinešti savo naturalizacijos dokumentus.

Vedusieji ar našliai, kurie paduoda prašymą Socialinės apsaugos išmokėjimams gauti, turi parodyti savo vedybų metrikus. Pažymėjimai, kuriuos galima gauti iš miesto įstaigos (Town Clerk), kur vedybų leidimas buvo išimtas, yra geriausias įrodymas. Jeigu jūs apsigėdėte ne Jungtinėse Amerikos Valstybėse, turite pasistengti gauti vedybų metrikų kopiją iš bažnyčios ar civilinės metrikacijos įstaigos, kur jūs apsigėdėte.

Išėjusio į pensiją ar mirusio apsidraudusio darbininko vaiko amžius turi būti įrodytas gimimo metrikais. Adoptavimo dokumentai reikalingi, jeigu paduodamas pareiškimas išmokėjimams adoptuotam vaikui.

Paskutinio uždarbio įrodymai taip pat reikalingi, kad nustatytų tikslų išmokėjimų dydį ir įrodytų jog uždarbio kreditas yra pakankamas išmokėjimams gauti. Vėliausias mokesčių sulaukimo lapelis (Forma W-2) yra geriausias įrodymas.

Asmenys, kurie dirba savistoviai, turi su savimi atsinešti pilnas ir tikslas savo mokesčių mokėjimo kopijas per paskutinius dvejus metus ir banko grąžintus čekius, pinigų orderio šakneles ar banko kvitus, įrodančius, kad Socialinės apsaugos mokesčiai buvo sumokėti.

Greičiausiems Socialinės apsaugos išmokėjimams gauti susisieki su savo artimiausia Socialinės apsaugos įstaiga mažiausia mėnesį anksčiau ir atsineškite su savimi visus įrodymus.

DIENORAŠTIS

Devyniolikos metų Helga, plaukdamą į Ameriką, rašo dienoraštį:

2 diena: Prisistato laivo inžinierius. Aš jį atstumi.

3 diena: Inžinierius yra atkaklus ir pareiškia, kad visas laivas su 600 keleivių eisias jūros dugną, jei aš nebūsiu jam draugiška.

7 diena: Išgelbėjau 600 keleivių gyvybes. (tp)

VISADA DRAUSMINGAS

Baloje priešais uosto smuklę gulį visiškai nusigėręs jūreivis. Policininkas bando jį pastatyti ant kojų. Girtasis priešinasi: — Ne, palikite mane, pirmą gelbėkite moteris ir vaikus, o aš pats plauksiu. (tp)

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SUDARYMO UŽKULISIAI

Šiomis dienomis Vokietijoje vyko tenyškios Bendruomenės vadovybės sudarymas. Kol kas dar neturime pranešimo, kaip valdyba pareigomis pasiskirstė, bet iš vieno laiško, atsiųsto gerai informuoto žmogaus, sužinojome kai kurias smulkmenas. Štai dvi laiško ištraukos:

I
"Sunkokai ėjo naujos Krašto valdybos sudarymas, nors tautinė grupė rinkimus laimėjo, bet vienai sudaryti visus valdomuosius organus nenorėjo. Čia sunkiausia našta yra Gimnazijos išlaikymas. Frontininkai ar jiems prijaunčiantieji blokuoti 2:3 santykiu nenori. Jie nori turėti valdyboje kai kuriais klausimais savo sprendžiamąjį balsą. Be to frontininkai ar jiems artimi, nenorėjo bendradarbiauti su kai kuriais tautinės grupės asmenimis. Po ilgų derybų, frontininkai kaip blokas bendradarbiauti su tautine grupe nesutiko. Vienok du jų asmenys — Dr. J. Grinius ir kun. Liubinas, sutiko įeiti į valdybą, kaip pavieniai asmenys. Tat buvo nutarta sudaryti šio sąstato valdybą: L. Prosinskis, J. Bataitis, S. Vyktintas, Dr. J. Grinius ir kun. Liubinas. Bet pasitarime nieko nebuvo galvota apie valdybos kandidatus. Ir prieš renkant valdybą kiti Tarybos nariai pareikalavo, kad būtų pastatyta daugiau kandidatų. Pastatius ir daugiau kandidatų slapto balsavimu vietoj S. Vyktinto buvo išrinktas P. Stankaitis, taip pat tautinės grupės atstovas. Aišku, kad S. Vyktintas liko nepatenkintas".

II
"J. Bataitis Tarybos suvažiavime labai kedo E. Simonačio šeiminkavimą. Labai išsamų ir visapusiškai objektyvų, kai kam ir nemielų, pranešimą padarė gimnazijos direktorius Dr. J. Grinius. Visi pamatė, kad dar tokio pranešimo, kuriam tikrai atsispindi gimnazija su visomis jos blogybėmis ir laimėjimais, iki šiol nebuvo. Čia Dr. J. Grinius pasirodė, kad yra didelė pajėga, su kuria reikia skaitytis.

Man asmeniškai labai patiko J. Bataitis. Mačiau, kad žmogus reikalus supranta, sugeba kitus pamokyti, turi idėjų ir moka jas ginti".

St. St.

Vokietija

LENKIŠKAI IR RUSIŠKAI - GERAI, BET ANGLIŠKAI NE

Naujų ateivių draugijoje esant, jeigu senas amerikietis lietuvis ištaria kokį anglišką žodį, tenka išgirsti pastabą: "O kodėl jau angliškai, ar nemokat pasakyti lietuviškai?"

Keista, kada iš tų pačių priekaištautojų pasigirsta ne tik pavieniai žodžiai, bet ištisi sakiniai rusiškai ar lenkiškai.

Čia tai jau jokio saiko nėra. Lietuvių tauta iš lenkų ir rusų daug skriaudos patyrė, ir mums tos kalbos daug svetimesnės. Iš anglų kalbančių tautų skriaudos nejutom, tat ir dėl tos kalbos žodžių turėtume mažiau priekaištų sulaukti.

K. Karpis,

Cleveland

GERIAUSIAS "ŽURNALISTAS"...

Skaitau Australijos lietuvių laikraštį Mūsų Pastogė. Ten, studentų skyriuje, radau jo redaktoriaus padėką. Joje rašoma: "Kolegė Dalia man kyštelėjo nuostabių komplimentų: 'Tu labai tiki būti žurnalistu, nes iškraipai faktus ir prirašai visokių nesąmonių...'".

Mane ši padėka sužavėjo. Sužavėjo todėl, kad skryčiau redaktorių nepabūgo viešumas. Atseit, jis geras žurnalistas. Bet kiek yra tokių "žurnalistų", kuriems nuolat reikia rašyti panašias padėkas, nuolat nurodinti iškraipomus faktus. Manau, kad tokių padėkų labiausiai yra nusipelnęs Naujųjų redaktorių P. Grigaitis, Jis, Dalios receptu, yra tikriausias ir geriausias žurnalistas...

O. Skruodytė, Meriden

Lithuania choras ambasadorystės keliais Iš Australijos lietuvių gyvenimo

Adelaidės lietuvių choras Lithuania, solistė Genė Vasiliauskienė ir tautinių šokių grupė spalio 3 d. buvo nuvykę į Pietų Australijos apskrities miestą Kadina specialiam koncertui, kurį vietos visuomenė organizavo Pietų Australijos gerai žinoma Kadinos Meno grupė (Kadina Arts Group).

Kadina yra per 30 mylių nuo Adelaidės, York pusiasalyje ir yra daugumoje vokiečių gyvenama. Vietos meno grupė parūpino du patogius autobusus, kurie į Kadina nuvežė ir atgal parvežė 70 adelaidiškų. Adelaidiškams, kaip organizuotam vienietui, vadovavo Adelaidės Apylinkės pirmininkas Jurgis Jonavičius, kuris taip pat buvo ir pranešėjas apibūdinant kiekvieną išpildomą kūrinių.

Tokiu tad būdu Kadinos miesto salėje per 300 vietos gyventojų diem valandom buvo sujungti su lietuviškai daina ir lietuvių tautiniais šokiais.

Koncerto programa buvo sudaryta iš dviejų dalių. Pirmoje dalyje solistė G. Vasiliauskienė padainavo keturias dainas (St. Šimkaus Kur bakūžė samanota, J. Gaubo Dul-dul-didelė, Pergolės Se tu m'ami ir Marchesi La Folletta). Po to sekė du tautiniai šokiai (Sukčius ir Šustas),

kuriuos atliko tautinių šokių grupė, vadovaujama Bronės Lapšienės. Šioj pirmoj dalyje Vaclovo Šimkaus vadovaujamas Lithuania choras dainavo 7 liaudies dainas (Motinėle, sengalvėle; O kas sodai; Valiok dalgeli; Kas bernelio sumislyta; Laikas namo; Jau saulutė leidos ir Dziedukas). Trijose šios dalies dainose soio partijas dainavo B. Budrienė (O kas sodai), J. Mažėlienė (Kas bernelio sumislyta) E. Dainienė su L. Gerulaičiu (Dziedukas).

Antrą koncerto dalyje solistė G. Vasiliauskienė padainavo dvi Fr. Schubert dainas (Gretchen am Spinnrade ir Die Forelle) vokiečių kalba ir ariją iš Puccini operos Madame Butterfly. Tautinių šokių grupę pado Mikitą, Kepurinę ir Žiogelius.

Antrąją koncerto dalį ir tuo pačiu visą koncertą užbaigė Lithuania choras su šešiom lietuvių kompozitorių dainom (J. Žilėvičiaus Laisvės daina; A. Sasnausko Karvelėlis; A. Vanagaičio Malda; St. Šimkaus Atsiveikimas su giria - iš operos Čigonai; St. Šimkaus Vėjo du kra ir J. Žilėvičiaus Anoj pusėj ežero). Dainuojant Karvelėlį, so- lo partiją atliko E. Dainienė. Kadinos Meno grupė savo

miesto gyventojus yra meniškai išprusinusi. Ta grupė kiekvieną mėnesį vietos visuomeni rengia įvairiausių meninius pasirodymus, kuriuose, anot p. Šimkaus, peiliu rijimas nedemonstruojamas. Į Lietuvių koncertą atsilankė tikrai rinktinė Kadinos visuomenė. Visas koncertas buvo išklaustas labai susikaupus. Po kiekvieno dalykėlio nebuvo klykaujama, tačiau rankų plojimas geriausiai kalbėjo.

Po koncerto Kadinos meno grupės pirmininkas p. Hore šitaip išsireiškė:

- Aš pats augau su daina, įvairiuose choruose dalyvavau nuo 15 metų amžiaus. Jūsų choro dainos dar labiau padidino mano meilę dainai. Jūsų Ponia Vaskas buvo puiki (wonderfull), o jūsų tautiniai šokiai lyg savotiška egzotika. Nauji originalūs, nematyti. Jūs čia esate pirmą kartą, bet mums būtų tikrai liūdna, jeigu nesutiktumėt daugiau atvažiuoti.

Kadinos miesto burmistras p. Crosby:

- Kas mėnuo mes turime viešą ar kitokį meninį pasirodymą. Vieni jų būna geresni, kiti ne taip jau geri. Tačiau jūs šie koncertas mus pavergė. Tik ką aš išleidau visą eilę savo bičiulių. Atsiveikindami su ma-

nimi, jie prašė mane, kad aš padėkočiau visiems atvykusiems už tą tikrai didelį malonumą, kurį jie suteikė Kadinos visuomeni. Bijau, kad kitais metais mūsų salė visų norinčių jus išgirsti nesutalpintų. Apie jus Kadinoj dar bus ilgai kalbama ir jūsų tikrai laukiama. Atvažiuokit vėl.

Apylinkės pirmininkas Jonavičius atsivežė knygą, kurioje Kadinos visuomenės atstovai išrašė savo atsiliepimus. Visi jie reiškia savo nuoširdų džiaugsmą ir nuolatos kartoja "Come again!"

Ne taip jau lengvai patenkina- mas Lithuania choro dirigentas - V. Šimkus visą koncertą laiko tikrai pavykusi. Grįžtant į Adelaidę Šimkus keliais atvejais pareiškė, kad jis tikrai būtų laimingas, jei dabartinė choro sudėtis išsilaikytų bent du tris metus. Anot jo, su dabartinio pajėgumo choru galima siekti ir didesnių užsimojimų. Žurnalistinis įkyrumas padėjo man tuos slepiamus užsimojimus šiek tiek paskleisti. O jie yra du: paruošti lietuvių ir australų visuomeni A. Sasnausko Requiem ir pateikti televizijos stotims Lietuviškas Vestuves. Numatytoji pastatyti Requiem yra vienintelis mūsų muzikos kūrinys, praskynęs kelią į Vakarų pasaulį ir gavęs jo pilną pripažinimą. Atrodo, kad tokius užsimojimus visa lietuviškoji visuomenė galėtų tik sveikinti.

Konkursinė nuotrauka Nr.1

Jūrų skautų vadai: Petukasas, Kižys, Petraitis (vici clevelandiečiai), patenkinti žiūri į jaunųjų pastangas nugalėti jūrą ir laiku stovyklos virtuvei bulves paruošti...

Skelbiame pirmąjį Dirvos FOTO KONKURSA

Tema: "Mūsų jaunimas" — mažieji, moksleiviai, studentai; jų užsiėmimai, organizacinė veikla, pramogos ir t.t.

Dalyvauti gali visi lietuviai foto mėgėjai ir profesionalai iš visų pasaulio kraštų. Nuotraukų skaičius neribojamas.

Data: nuo paskelbimo dienos iki š. m. gruodžio 31 d. (pašto antspaudo data). Dalyviai prašomi pradėti siųsti nuotraukas tuoj pat, kad jų per daug nesusiteltų pabaigoje.

Sprendėjai: visi Dirvos skaitytojai; balsuoja už tris, jų nuomone, geriausias nuotraukas.

Vykdymas: konkurso dalyviai siunčia nespaltotas, nemažesnes už atviruką, blizgančio paviršiaus foto kopijas su jų pavadinimais ir turimais techniniais duomenimis (aprašymu, ką ji vaizduoja, nuotraukoje esančių asmenų pavardėmis ir t.t.) — Dirvos redakcijai, 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio, pažymėdami, kad jos skirtos konkursui. Gautas nuotraukos numeruojamos ir pagal gavimo eilę skelbiamos Dirvoje. Balsuojama, konkursui pasibaigus, specialiu balsavimo lapeliu, kuris bus atspausdintas Dirvoje, drauge pakartojant sumažintas konkurse dalyvavusias nuotraukas.

Premijos: a) dalyviams — daugiausiai balsų surinkusi nuotrauka gauna \$50 premiją, antroji — \$30, trečioji — \$20.

b) sprendėjams, tiksliausiai nubalsavusiems premijų eilę, skiriama 10 premijų knygomis.

Balsų skaičiavimo komisijos sąstatas bus paskelbtas prieš balsavimą.

Konkursinė nuotrauka Nr.2

Kai jaunieji susiranda daug įdomesnių dalykų, negu pinigai... Aldona Šataitė ir Rimantas Liaukonis žiūri skautų mugėje išdėstytas nuotraukas.

PAŽANGA

Penkis mėnesius Jurgis lankė sovietinę mikinių mokyklą. Po ilgo laiko jis susitiko savo pažįstamą.

- Na, Jurgi, kaip dabar tau su kalba?

Nesukliūdamas Jurgis išdros:

- Tarybinis mokslas pirmąja pasaulyje!

- Puiku! - sušunka pažįstamas.

- Nuostabu! Tokia pažanga!

- Taip, - liūdnai atsako Jurgis, - b-b-bet nne vi-visur! (tp)

IR TAIP GYVENIME BŪNA

AEROJET - GENERAL įmonės erdvinės technikos skyriaus vedėjas kinas pranešė spaudai, jog 50 inžinierių - mokslininkų dirba išvystant naują kurą rakėtoms. Jo teigimu 3 - 5 metų laikotarpyje bus paleista raketa, kuri pasiekus atitinkamą aukštį pradės naudoti specialų kurą. Jo pagalba raketos greitis kils po vieną metrą per sekundę, kol pasieks 3 milijonų mylių greitį per valandą. Toks kuras kainuos apie 50 centų už svarą. Šiuo metu kai kurie bandomieji didelių greičių motorai naudoja kurą, kuris kainuoja iki 900 dol. už svarą.

ILLINOIS valstybėje vienam medžiotojui besitaikant šauti į voverę, ši paleido žemyn rėšutą, kuris pataikė medžiotojui į akį.

GUMOS įmonės gamina ne tik padangas, bet ir kitus įvairius produktus. Sakysime, kuri iš moterų, neatsilaikius patrauklių reklamų, nusipirko naujai pasirodžiusį gorsetą "Sleex" gal nepagalvoja, jog tai General Tire ir Rubber įmonės produktas.

AKRONE vienas pilietis atėjęs į banką norėjo išsikeisti 200 dol.

čekį. Banko tarnautojas patikrino, jog sąskaitoje yra tik 77 doleriai ir atsisakė keisti. Pilietis užpykęs pareiškė, jog jis neišeis iš banko kol jam iškeis čekį arba jį policija areštuos. Bankas patenkino jo antrąjį pageidavimą - pakvietė policiją.

KALIFORNIJOJE vienoje vaisinėje pirkėjai patys pasitarnauja. Norint surasti kurį reikiamą produktą, pakanka paspausti atitinkamą mygtuką ir plokštelė nurodo, kurioje vietoje produktas padėtas.

OKLAHOMOJE šeši pardavėjai prašė policijos leisti prekiauti vaikščiojant nuo durų iki durų, bet visi turėjo sunkumų parašant produkto pavadinimą. Jie pardavinėjo enciklopedijas.

TIKRAS SABOTAŽAS

Sovietinės zonos fabriko "Taiskos vėliava" sukaikia pavojaus sirenos. Kovos grupių nariai bėga į susirinkimo vietas. "Draugai!" sušunka kovos grupės vadai, regimai susijaudinę. "Priešo agentai mūsų fabrike. Jie norėjo mus išsprogdinti. Ten, mašinų skyriuje..." Visiems nubėgus į mašinų skyrių, vadas vėl sušunka: "Ten įrodymas!" Jis nuskuba už vienos mašinos, pasilenkia, rankomis graibo apačioje ir atsitiesia, visas įraudęs. "Sabotažas!" šaukia jis įniršęs. "Kur bomba? Kas paėmė mano bombą?" (tp)

NESUVIRŠKINAMAS GYVENIMO BŪDAS

PULGIS ANDRIUSIS

Per porą savaičių viešnagės Sidniejū turečiau progos pamiršti mano asmenišką lietuvių išlaikymo pavojus, visą tą laiką neprataręs nė pusės žodžio angliškai (net cigarečių bei susisiekimo bilietų neleidavo man pačiam nusipirkti mano nenuilstami globėjai), vadinasi, nepataisomai atkritau į lietuviškąjį gyvenimo būdą.

Šio būdo paskutinius likučius — savo profesijos draugą palikęs bemojuojant ranka anapus Sidniejaus aerodromo užtvartos, peržygiuoju cementuotą atstumą iki lėktuvo, nuleidusio vašingus laiptus savo keleiviams priimti, kur jau laukė mėlyna panelė ir bandė valdiškai nusišypsoti kiekvienam svečiui atskirai.

Čigoniškos laimės antpuoliu, pasirodo, vietą buvau nusipirkęs prie pat lango, iš kur vaizdas apačion buvo neįsivaizduojamai tobulas ir parankus, net nereikėjo sukaluoti galvos, akys be jokio įtempimo ganėsi, kur tik joms sveikoms patiko.

Viršum Mėlynųjų Kalnų pasikabinę dvidešimt vieno tūkstančio pėdų aukštyje, palikom giliai apačioj vilmonių debesų uždangą, kurioj tačiau buvo pakankamai properšų stebėti australinį spalvotą žemėlapi. Visą kelionę skridom

niekieno netrukdomoj saulėj ir žydriame danguje, nors žemėje turėjo būti gerokai apsiniaukusi diena. Lachlan, Murrumbidgee ir Murray upių sidabrinės juostelės, švininiai ežerų sklypeliai, sodriai raudoni gyvulių farmų keturkampiai su neišvengiamomis smeigtuko galvelės dydžio vandens duobėmis, būtinai rudomis, sakytum, pripildytomis ne gaiviaus vandens, o moliabesčio srutų. Per visas tris valstijas (New South Wales, Victoria ir South Australia) žemėlapiu planas tas pats, tik neženkliai įvairuoja spalvos: nuo pekliskai raudonos per pelinę iki geltonos. Žinoma, šiek tiek netvarkos įneša didingieji Mėlynieji Kalnai, tačiau iš čia kaip pūdymas, vienur kitur pašiukšlintas tamsiom mėšlo krūvelėm, retokai apdraikytas viešelių kaspinėliais, nepaliekant vietos jokiam didybės išpučiui.

— Ar nebūčiau per daug įkyrus, — staiga pertraukia poetinį susižavėjimą iki šiol nepastebėto kaimyno balsas, — jeigu jus paprašyčiau leidimo pasižiūrėti pro langą?

Pagyvenusio, gerai išsilaikiusio pono prašymas buvo lengvai patenkintas, man reikėjo tik per colį atsiolti, o jam — per colį įkišti galvą mano nepaliečiamom teritorijon. Jisai labai atsargiai, nesiliaudamas atspirsinėjęs, tuo trumputelei akimirkai ir pasinaudojo, pažvelgdamas į tą nuostabų spalvų pasaulį žemai apačioje.

— Kažin, kaip anas ežeras vadinasi? — paklausiau savo naują pažįstamą, nesusigaudydamas oro bendrovės žemėlapyje.

— Aš manau, — atsakė kaimynas, — jog tai bus ne ežeras, o tik paprasta farmerio vandenduobė.

— O aš manau, sir, — atsakau gana neatsargiai, — jog tai perdidelis vandens plotas gyvulių girdyklai, tik

pasiziūrėkit! O, be to, galim gi pasiklaust melnytosios panelės, — parodžiau j čia pat koridorių stoviniuojančią be darbo uniformuotą mergaitę.

— Ką jūs? — susiraukė džentelmenas. — Panelė ir taip turi šimtus pareigų, kam ją trukdyti tokiom smulkmenom!

Pažvelgęs į jo rūšią veido išraišką, ir aš susigėdau savo tokio nešvankaus kėslo, palikęs ramybę saguotą gražuole.

Garsiakalbiui pranešus, kad mes jau skrendam virš Hay miesto ir apylinkių, mano kaimynas su šypsena pastebėjo:

— Australai šitą miestą vadina pragaru, nes tai yra viena sausiausių bei karščiausių vietų visame krašte.

Kai jis šiuos žodžius sakė, iš jo akių mačiau, kaip jis nori vėl pažvelgti pro langelį, bet nedrįsta antrą kartą man įkvėsti tuo pačiu prašymu. Leidęs jam dar akimirką pakovoti su savim, patsai pakviečiau pasigrožėti sukepusios žemės vaizdais, vieną colį atsiolėdamas atgal. Ir iki nat Adelaidės tą patį leidimą kelis kartus dar atnaujinau. Mūsų kaimynystės ledas lyg ir atidreko.

Nežinau, kaip džentelmenas savo vidaus šventovėje pažiūrėjo į mano užsisakytą škotinės viskės stikliuką ir jo atitinkamą sunaudojimą, atskiedžiant sodos vandeniu, bet tas faktas davė proos užsimėgsti kalbai apie australinius gėrimus. Nesukubėdamas pareikšti savo perdėm neigiamos nuomonės dėl pastarųjų, kantriai išklausiau jo painius išvedžiojimus, girdi, vietiniai vynai yra nė kiek neblogesni, negu užjūriniai, reikia tiktai žinoti tam tikras markes ir adresus, kur galima jų gauti.

(Bus daugiau)

Akimirksnių kronikos

Sveikas, liūdesy!

Kada karti,
dalia karti, kaip biesas,
ir ūžauja krūtinėj Niagara,
- toli
už miesto
vidurnaktį išeit taip gera...

Dangus lelijavas,
kyla mėnulis dangavas.
Ko toks sunykęs
tau, mergužėle,
skruostas ružavas?

Ar nuneši mane jauną
per pusantros valandėlės
milijoną mylių?
Kur rubinų saulės kyla,
kur Veneros krūtys bala,
per mėnulių pedestalą,
- milijardą mylių?..

Neverkl!
Nežliumbkl!
Gyvenimas - tai pragaras.
Pati džiaugsmus sutverk,
Nes laimės neišburs
tau raganos.

Aš daug geidžiu,
bet visko tu neduosi,
jei laimės tēr viena adyna.
Tačiau tave myliu,
tartum girtuoklis
90 laipsnių vyną.

Ant žolės
moteriškos kūnas guli,
karštai man kaklą
rankomis apsups.
.....
Susisukė keli mėnuliai
ir pūkštelėjo upėn.

Tai yra ištraukos iš kiek ilgesnio eilėraščio, vardu "Promenadas". Nesvarbu jų autorius ir jų poetinė vertė (gana menka), bet gal kiek įdomesnis būtų tas faktas, kad šitoks eilėraštis buvo išspausdintas Kauno spaudoje prieš daugiau nei trisdešimt metų ir jų autorius buvo tada tik 18 ar 19 metų rašėiva. Dar tada, kai niekas negirdėjo apie jokus "bytnikus" ir dar nebuvo literatūrinio egzistencializmo...

Ką rodo šio eilėraščio turinys, jo "idėjos"? Nagi, labai aišku: liūdesys, nusivylimas, nerimas, fantastinės svajonės, paniekia nusistovėjusiai tvarkai, kuri yra chaosas ir kančia ("gyvenimas - tai pragaras"!); voluntaristinis hedonizmas ("pati džiaugsmus sutverk"), netikėjimas, siaurų akiračių maištelis prieš "karčią dalią"; žinojimas, kad menkysta yra ir tai, kas vadinama "taip gera"; pagaliau erotinė arogancija... Argi tai ne tos pačios melodijos, kurias po dviejų trijų dešimtmečių pradėjo garsiai per pasaulį ir dar įmančiau suukti bytnikai ir egzistencialistai?

Bet gal nebeužtektų kalbėti apie lietuviškų bei tarptautinių generacijų skirtumus ar jų nesusi-pratimus, o reiktų kartą pajudinti ir kiek rimtesnį klausimą. Kai praėjusio karo tvanui atslūgstant mūsų blaškytas ir jau aplaužytas laivelis užkliuvo ant Ararato kalno briaunos, mes, spėju, daugelis pradėjome darytis aplinkui. Kaip dabar atrodo Europa? Ką ji daro, ką mąsto, kaip išreiškia savo dvasią po tokios katastrofos, po viso to, kas atsitiko neįsivaizduojamai baisaus, žiauraus, gėdingo ir traukinančio?

Patekau į miestą, kuris per du šimtmečius Europos žemynui diktavo madas, kvėpalus, vynus, erotikos, dailės ir literatūros skonių, putojo socialinių ir filosofinių idėjų revoliucijomis. Bet Paryžius buvo apskuręs, pavargęs, tarsi sterilizuotas, ir nuolat mano "krūtinėje ūžavo Niagara". Kas gero, kas naujo, "kame išganymas"? Nieko gero, nieko naujo, ir jokio išganymo. Gal tik tapyboje ir skulptūroje išėita į visai naujus akiračius, kai iš vielių, geležies laužo ir skardinių dėžučių pradėta montuoti nauji kūriniai, o abstraktinis ekspresionizmas užgožė Europą ir vėliau ypač Ameriką. "Abstraktiškai" piešti pradėjo ne tik dailininkų didžiūma, bet ir generolai, filmų žvaigždės, skalbiųjų mašinų bendrovių viceprezidentai, šeimininkės, vaikai ir jų bobutės.

Bet literatūra, filmai, muzika, teatras, teisės, sociologijos, ekonomikos, politikos mokslai neteikė jokių esminių naujienų.

Tik gromulojo tas pačias kryptis, sroves, tiesas ar klaidas, kurias žmonija surado popirmojo pasaulinio karo, kada ji buvo taip pat sukręsta, bet dar galvatinga, veržli, kūrybiška, ekstravagantiška. Matyt, kad antrasis pasaulinis karas išsėmė ne tik senųjų, bet ir jaunuojuomenės dvasios jėgas. Liko tik niurnėjimas, pasyvumas, šioks toks menkas pasispjaudymas, rezignacija, biologinės egzistencijos tęsimas...

Tiesa literatūroje ir filosofijoje išliko egzistencializmas. Krikščionys atsikasė prieš šimtą metų apdulkėjusį daną Soren Kierkegaardą, ir taip užgimė "krikščioniškas egzistencializmas" (jei tiki į Dievą, tai tikrai tikėk ir visus jo įsakymus vykdyk). Kiti su Nietzsche pradėjo šaukti: "Dievas yra miręs". Atėjįstams su savo "būtimi ir nieku" nauju caru išliko Jean - Paul Sartre, ir to egzistencializmo buvo daugiausia. Sartre, kaip brandus filosofas, neblogas romanistas ir gana geras dramaturgas galėjo ir likti savo vietoje.

Bet tuoj šokosi tūkstančiai pamėgdžiotųjų Prancūzijoje ir visame laisvame pasaulyje. Daugelis visai nelaupė galvos dėl egzistencializmo filosofijos, nei jos suptato, nei ja domėjosi. Egzistencializmas jiems tapo tam tikras būdas arba maniera gyventi, tam tikra mada ar nuotaka, stilius "išreikšti save". Paryžiuje prisisteigė gausybė klubų ir rūšių, kur, "gyvenimo kūrėjai" rinkosi praleisti laiką. Džiazas, cigarečių dūmai, kuklūs išgėrimai, suveltai plaukai, paniurę žvilgsniai, merginų šukuosena kaip galima daugiau išdrakytą ir būtinai megstinukas be papuošalų ir neglaistytos kelnės, Juliette Gréco dainelės gerkliniu boso balsu, vėliau "mirusieji lapai", liūdesys ir rezistencija nežinia prieš ką ir už ką. Tų nuotaikų ir stilių Amerikoje tampa Marlon Brando, James Dean, pagaliau naujas triukšmingas, paauglių minios dievaitis Elvis Presley.

Kai Paryžiuje "egzistencializmas" nusibodo ir beveik išnyko, jo panaujinta kopija atsiskalavo į Ameriką. Los Angeles pajūrio vasarvietėje Venice prisisteigė "dujų kambarys", kur bongo barabanams dundant skaitoma naujausia poezija. Panašūs klubai trąšiai klesti San Francisco, Chicago, New Yorko miestuose ir daugumoje Amerikos miestelių. Mergaitės prisisiuva barzdas. Atsirado tinkamas vadas ir teoretikas, Lawrence Lipton, išleidęs knygą "The Holy Barbarians". Savo pirmąją ir vienintelę eilėraščių knygėlę pavadinęs barbaro riksmu, aš ir ligi šiol respektuoju gerąsias barbarų savybes (jų jie turėjo ir dar galėtų turėti), ypač tokią Liptono tezę, kad "skurdas yra šventas" ir kad reikia kovoti prieš "moneyteizmą" (ne prieš vieno Dievo idėją, bet prieš pinigų!).

L. Lipton, bytnikų teoretikas.

Tačiau aš vis nežinau, už ką jie kovoja, nes ir aklam matyti, kad jie neveda jokios kovos, jie neturi nei idėjų, nei valios revoliucinei kovai, o vadinu tik individualistinį maištelį uždaruose rateliuose. Jie net pasivadinti originaliau nemokėjo, leisdami pakrikštyti "beatniks" - surusintu žodžiu, kas parodo visišką šio krašto jaunuojuomenės dalies impotenciją.

Bronys Raila

Nukračius kojas Paryžiaus St. Germain - des - Prės respublikai - taip buvo vadinama egzistencialistų bendruomenė, - prancūzų jaunimas visdėlo po dešimtmečio iššovė padangėn vieną literatūrinį meteorą - Françoise Sagan.

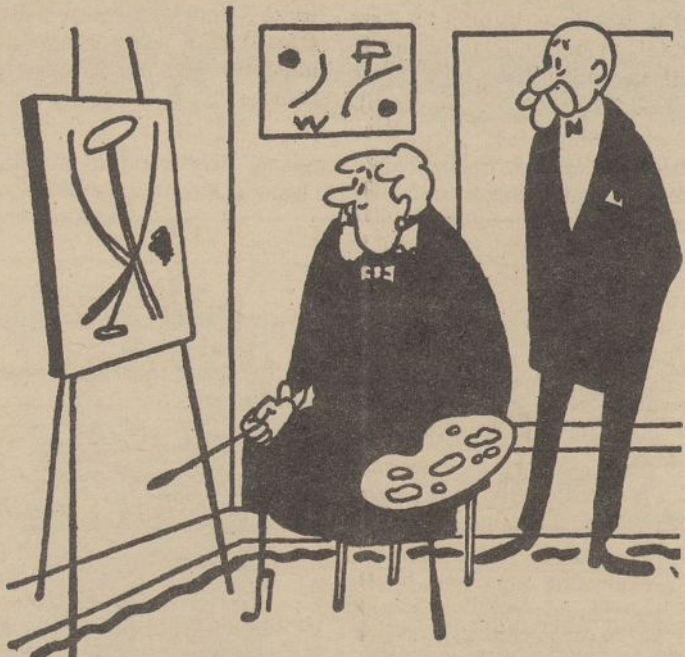
Ši aštuoniolikmetė mergytė 1954 m. išleido savo pirmą romaną labai gražiu ir be galo mūsų laikotarpiui būdingu vardu - "Sveikas, liūdesy". Po to ji netrukus parašė dar kitą romaną "Tam tikra žypsena", paskui dar romaną "Po mėnesio, po metų", o šį rudenį, sulaukusi 24 metų amžiaus, pasirodė su ketvirtuoju romanu "Ar mėgstate Brahmsą"... Be abejo, tai kažkas reto ir pažymėtino. Jos knygas kritika teigiamai vertino, jį tapo "bestselleriais" ne tik Prancūzijoje, bet visoje Europoje ir Amerikoje. Verčiami į daugelį kalbų, Hollywoodas padarė filmų. Apie juos plačiau nekalbėsiu, nes tikslu, kad ir mūsų jaunuojuomenės dalis juos skaitė ar bent filmus matė (mano dukters perskaitė abu pirmuosius Sagan romanus ir pareiškė: menkniekis, visai neįdomu...).

Françoise Sagan, arba egzistencializmas miegamajame.

Bet kuo Sagan atkreipė dėmesį, dėl ko ji tapo masinė naujausios jaunuojuomenės ūpo ir gal senuojuomenės skonių išraiška? Ne-

IR BOBUTĖS JAU PIEŠIA "ABSTRAKTIŠKAI"?

- Gal tau ir negražu, bet tik pagalvok, kokia gili mintis išreikšta!..

žinau, vis dar nesuprantu. Visuose jos romanuose su variantais eina ta pati trijų pirštų kombinacija: vyras - žmona - meilužis, žmona - vyras - meilužis. Meilužis ar meilužė karšta būna jauni, tai reiškia ryšį su mūsų jauniausia "generacija". Tokie motyvai yra su žiliausiomis barzdomis, ypač prancūzų literatūroje. Neseniai mirusi Collette, 80 metų senutė, prancūzų romane kur kas giliau ir įvairiau buvo išsakiusi moterį nuo jos vaikystės ligi grabo lentos.

Tad vėl prieinu prie savo liūdesio... Anas Kauno studentas jau prieš tris dešimtmečius trumpu eilėraščiu išsakė tokią "egzistencializmą", kuris vėliau tapo pasauline mada. Bytnikai tapę giliau tik vos vos kiek pašokiruoti blogą pasaulį, neturėdami nei socialinės jėgos, nei filosofinės doktrinos sukelti tikrą revoliuciją už šventą "barbarybės" pergalę. Europos jaunuojuomenė savo maistą užbaigė mie-

Pokario metais jaunimas, vaikydamsis madas, kaip žiurkės sulindo į neišvėdintus rūsius... Egzistencializmas jiems tapo tam tikras būdas gyventi. Džiazas, cigarečių dūmai, suveltai plaukai, paniurę žvilgsniai ir rezistencija nežinia prieš ką ir už ką.

gamųjų kambarių problemomis ir autentiškais resignacijos virpėjimais, patiems ieškant geresnių tarnybų ir šiltesnių miegamųjų.

Kodėl Chruščiovui nesakyti, kad tokį pasaulį jis palaidos ir kad Eisenhowerio anūkai bus geri komunistai? Beje, jis juos jau ir pakvietė atvykti sekantį pavasarį Maskvon savo ateities arčiau prisiziūrėti...

Išvaizduokime tokį fantastišką atvejį, kad štai - Lietuvoje dingsta bet kokia okupanto ir kompartijos cenzūra, atsiranda pilna laisvė reikštis ir sakyti. Esu tikras, kad išgirstume nuostabiausių dalykų, nes nors ir iš tolo matome, jog jaunoji lietuviška generacija tėvynėje išaugina visai gabių rašytojų, dramaturgų, aktorių, poetų, muzikų, dailininkų. Bet dabar jie ten turi arba tylėti, arba gyventi "džiaugsmo diktatūroje". Jie privalo vaizduoti sovietinį triumfą, begalinę laimę, pergales, laimėjimus stiprius ir pozityvius žmones, pradedant komisarais, baigiant kolchozo kiaušinelėmis. Melas, parodija!

O ką matome čia, kur lietuvius laisvas ir be cenzūros, be valdžios ir senų komisarių prie-

čio puslapio... Tik vardas gražiai skamba - "Atžalynas". Oho!

Pasirodo, kaikurie iš jų pagaidauja, kad senoji generacija jiems pateiktų "konkrečius pasiūlymus" ir įdomias lietuviškos veiklos programas. Nejau, - ne! Mes, kurie daugelis esame naktinių pastatų sargai, šlavikai, fabriko mašinų operatoriai ar valgomųjų prekių pardavėjai krautuvėse, to nedarysime ir neturėtume daryti.

Jūs patys turite sukilti į naują veiklą, tam jūs ir gimė. Ne tik jums nusibodo "praetis". Man taip pat jau iki kaulo smegenų nusibodo ir Vlikai, ir Altai, ir "veiksnių" komedija, ir baisiojo birželio ašaruvės, ir tos partijos partijėlės. Dėl jų "nebeužauja

krūtinėj Niagara". Tik sėdžiu ant Ararato briaunos užkliuvusioje valtyje ir dairydamsis tebelaukiu: ar nesuklys iš kur žalias lietuviškas "barbaras"? Tegū ir pienburnis, bet su naujais veikalais, naujomis idėjomis ir formomis.

Man visai nesvarbu, ar jūs būsite kitų vyresniųjų draugai ir senųjų vagų gotojai. Galite būti ir priešai, tai net įdomiau. Bet man ir daugeliui iš mūsų labai svarbu: kur jūs ir kas jūs? Kas jūs, anot Herbačiausko, Lietuvos sužieduotiniai, kuo jūs norite, kuo jūs ryžtatės būti? Noras be valios tai tik skystimas, todėl pabrėžiu: - kuo ryžtatės būti?

Atsakykite, nes Lietuvos žemė klausia. Ir ji tai girdės ateityje.

Mao perka kankinimo...

(Atkelta iš 1 psl.)

bei klastotiems dokumentams gaminti.

Specialus raudonosios Kinijos pageidavimas, kurio ir labai prityrusi Pankovo saugumo tarnyba negalėjo tuoj pat išpildyti, buvo elektrinių kankinimo aparatų užsakymas. Paaikėjo, kad raudonosios Kinijos "kriminalistai" jau nebepasitenkina paprastesnėmis šio tipo mašinomis, o reikalauja komplikuočių elektrinių nervų sukrėtimo aparatų - maždaug tokių, koki kai kuriais atvejais naudojami moderniojoje psichiatrijoje.

Viena tų aparatų savybė yra ta, kad jie, be kita ko, kuriam laikui užmuša aukos atmintį, iš kitos pusės priversdami kapituliuoti bei prabilti ir atkakliausia užsispyrėlį. Yra įrodyta, kad dažnas tokių aparatų panaudojimas sužaloja aukos smegenis; todėl net pats tų elektrinių nervų sukrėtimų aparatų išradėjas, italų mokslininkas Dr. Ugo Cer-

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti

letti, jau išreiškė protestą prieš to aparato panaudojimą nemedicininiam reikalam.

Tuo metu, kai Sovietijoje ir jos satelitų kraštuose po Stalino mirties kankinimai suretėjo ir "psichologinio tarymo" metodai sušvelnėjo, raudonosios Kinijos valdovai tebesilaiko senųjų stalinistinių metodų ir net bando juos dar labiau patobulinti.

Trisdešimt raudonosios Kinijos "delegatų" šiuo metu specialijuoja sovietinės zonos saugumo ministerijos M, O ir S skyriuose; Kinijon jie grįš, kaip tobuli pašto, ir telefono sekimo, o taip pat kankinimo aparatų panaudojimo specialistai. Aukščiau minėta aparatūra raudonajai Kinijai nėra parduodama oficialiu keliu. Oficialiai ją užsisakė sovietinės zonos saugumo ministerija, kuri Kinijai ją parduos mainais už opiumą, heroiną ir kitus narkotikus. Kam tuos narkotikus panaudos Rytų Vokietijos slaptoji policija, tuo tarpu tegalima tik spėlioti, tačiau manoma, kad jie bus atiduoti užsienio špionažo skyriui. (tp)

BEPROTIŠKAS PASISEKIMAS...

Prancūzų mokslo žurnalas "La Presse Medicale" rašo: "Paskutiniai metais abstraktinės tapybos plėtojimas ir publikos susidomėjimas, ypač Amerikoje, ar tikrai turi kokią ryšį su protinių ligų išsivystymu? Atrodo taip. Dauguma dailininkų, piešią abstraktus, yra tiek jautrūs, kad būna arti šizofrenijos ar meloncholinės depresijos. Tapyba jiems būna minčių nusikratymu ir tuo pačiu išreiškia jų protinį stovį. Juo kraujo spaudimas pas juos didesnis, tuo jie turi didesnį palinkimą į abstraktizmą. Gydat, iš abstraktizmo pereina į ekspresionizmą, bet kai nustojama gydyti, vėl grįžta prie abstraktizmo". Kitais žodžiais, visai normalu, kad abstraktiškia tapyba turi beprotišką pasisekimą...

ŠIANDIEN IR RYTOJ

Europos parlamentas, iš kurio vieni šaiposi, o kiti rimtai tikisi, buvo susirinkęs posėdžiui Strasbūre, Prancūzijoje, bet po trumpų diskusijų nutarė nutraukti sesiją... dėl nebuvimo svarstyti problemų!

Prieš Europos parlamentą nusistatę asmenys patenkinti, bet tie, kurie tiki į suvienytos Europos ateitį, apgailestauja, kad nutarimas buvo priimtas tokiu momentu, kai Europos klausimas darosi aktualus.

Kas teisus? Kas klysta? Ne mūsų reikalas spręsti, bet keičiausia, kad šis Europos parlamentas neturi ko veikti ir pats tai pripažįsta...

Chruščiovas tvirtina, kad laisvojo pasaulio dešiniųjų grupių politikai visad vykdo kairiųjų politiką, tuo tarpu socialistai, kai tik ateina į valdžią, užmiršta būnant opozicijoje padarytus pažadus. Išvadoje jam labiau patinka, kad Anglijoje rinkimus laimėjo konservatoriai, o ne darbiečiai.

Dr. Karl Mommer buvo pirmasis, kuris išpėjo internacionalą, kad Kremlius palaikys konservatorius. Jis sako, jei nori, kad Kremlius su tavim skaitytųsi, nepataikauk jam... ir ragina vokiečių socialdemokratų ruošti naują doktriną.

Prieš prasidedant deryboms tarp kapitalizmo ir komunizmo, socializmas ieško naujų pozicijų, tuo tarpu Kremlius... bendrakai...

"Tarp Rytų ir Vakarų prasižėdė naujas derybų periodas. Tos derybos turi tikslą pašalinti šaltąjį karą. Tikima, kad pašalinimas bus padarytas garbingai. Vokietija, pradėjusi karą prieš visą pasaulį, buvo nugalėta, tad neišvengiama, kad šis šaltojo karo pašalinimas bus padarytas jos sąskaiton. Vokietijai turi pasirodyti ramūs ir kantrūs. Jie neturi galvoti vien apie savo, bet ir apie kitų tautų likimą".

Taip kalbėjo ne Chruščiovas, bet Vokietijos kancleris Adenaueris praėjusią savaitę krikščionių demokratų žurnalistų pobūvyje.

Šis pareiškimas parodo kanclerio naują politinį posūkį. Iki šio laiko jis buvo priešingas kompromisui tarp Rytų ir Vakarų.

Dabar, Vakarų Vokietijai užimant visai kitą politiką, galima spėti, kad Adenaueris sutiks su Vokietijos padalinimu ir Vokietijos - Lenkijos naujomis sienomis.

Tokiu atveju Berlyno klausimas darosi nebeaktualus ir galima laukti, kad artimoj ateity bus pripažinta Rytų Vokietija.

Viršūnių konferencija gal būtų įvykianti tik pavasarį. Tačiau jau dabar neutralieji kraštai svarsto ką pasirinkti: Maskvą ar Washingtoną. Nasseris krypta į Vakarus, gi Indonezija žvalgo į Pekiną.

Belgrade įvykusioje konferencijoje, jugoslavų ministras Bebler kviečia iki 1962 metų laikytis nuošaliai abiejų blokų, siūlydamas neutraliems kraštams išdirti bendrą poziciją tais klausimais, kurie bus nagrinėjami viršūnių konferencijoje, būtent: dėl ekonominių santykių, nusiginklavimo ir komunistinės Kinijos pripažinimo.

Tuo tarpu Washingtone prasižėdus 12 kraštų (jų tarpe S. Sąjungos, Anglijos, Amerikos ir Prancūzijos) konferencija pietinio ašigalio klausimams spręsti, sukelia aštrų konfliktą Amerikos strategijoje, kuri buvo planuojama įgyvendinti iki 1962 metų, nežidrint politinio atodėkio.

Ši strategija turėjo pagrindo tarpkontinentines raketas, kurių bazės būtų toli nuo Amerikos, pietiniame ašigalyje, sunkiai sabotuojamame ir lengvai apginamame. Tuo reikalu Pentagonas veda derybas su Prancūzija, kad būtų leista pasinaudoti Adelijos žeme...

Dvylikos konferencija nori ašigalį neutralizuoti ir nuginkluoti.

Pentagonas sako, kad tai pavojinga, ir kaltina karo laivyno vadovybę, kuriai buvo pavesta ši sritis, o dabar leidžianti demobilizuoti svarbiausią strateginį punktą.

1943 metų vasarą prancūzų generolai Giraud ir de Gaulle Alžire spaudžia vienas kitam ranką. Bet jų susitaikymas buvo trumpas...

Slaptas susirašinėjimas...

Rooseveltas prieš de Gaulle

Rytų fronte 1943 m. liepos mėnesį prasidėjęs apokaliptinis dialogas tarp vokiečių aštuonvazėdžių patrankų "Nebelwerfer" ir joms panašių sovietų "Stalino vargonų", apglušino pasaulį.

Generolams kariaujant, Churchillis pradėjo "mažytį karą" prieš prancūzų rezistencijos vadą de Gaulle - kartais vienas, kartais talkininkaujamas Roosevelt.

Nuomonių skirtumai tarp prancūzų generolų de Gaulle ir Giraud, pirmieji sunkūs Prancūzijos išlaisvinimo komiteto Alžire žingsniai anglų premjerui sudarė daugiau rūpesčio, negu kiti kraštai. Churchillis, kuris palaikė Lenkijos vyriausybę Londone ir gynė Jugoslavijos karalių Petrą II, buvo kūrėjas Prancūzijos reikalams.

Jis rašė Stalinui: "Iš Molotovo sužinojau, kad ruošiatės pripažinti laisvųjų prancūzų komitetą, kuris buvo neseniai įsteigtas Alžire. Abejojama, ar Anglijos vyriausybė, juo labiau Amerika, šį komitetą artimoje ateity pripažins. Tą padarys, tik gavę užtenkamai įrodymų, kad to komiteto charakteris ir veikla atitiks sąjungininkų interesus".

Kitais žodžiais tai reiškė: "Mes pripažinsime šį komitetą, jei jis pasirodys paklusnus mūsų įsakymams..."

Pranešimas Stalinui buvo pasiųstas birželio 23 d., ir amerikiečių spauda pradėjo kampaniją prieš de Gaulle.

Pateisindamas šį manevrą, Churchillis rašė Stalinui: "Vos tik nuvykęs į Alžirą, gen. de Gaulle daro viską, kad paimtų į savo rankas prancūzų armijos kontrolę. Mano vyriausybė nepasitiki jo projektais nei draugiškumo sentimentais mūsų atžvilgiu, jei jis paims valdžią. Prezidentas Rooseveltas ir aš manome, kad de Gaulle gali sukelti pavojų mūsų armijų ryšio keliams. Mes negalime sutikti su šia rizika, nes tai pastatytų į pavojų mūsų kareivių gyvybes ir galėtų sukludyti tęsti karą".

Tokį laišką skaitant išeity, kad de Gaulle yra nacių agentas, kuriam Hitleris pavedęs suardyti sąjungininkų užnugarį. Anglo-saksai net bandė prikalbėti Lebruną pabėgti į Alžirą, kad jis galėtų būti jų rankose.

"Iki šiam laikui Amerika ir Anglija savitarpį susitarė, ir Sovietų Sąjunga kaip pasyvus stebėtojas buvo informuojama. Aš noriu jums pasakyti, kad toliau

prieš de Gaulle svarbiausiu koziuriu.

Šitokį anglosaksų nepasitikėjimą de Gaulle galimai paaiškinti tik kaip Petaino - Lavalio vyriausybės propagandos išdavą ir blogą amerikiečių informaciją. Rooseveltas apie Prancūziją buvo informuojamas asmenų, kurių simpatija buvo Petaino pusėje. Propagandoje prieš de Gaulle buvo kalama, kad tai žydiškai komunistinė vyriausybė...

Stalinus buvo nustebintas tokiu de Gaulle kaltinimu ir savo atsakyme Churchillii rašė: "Anglijos vyriausybė, man atrodo, iki šiam laikui palaikė gen. de Gaulle, ir tai visai natūralu, nes Prancūzijai kapituljavus, de Gaulle atstovavo prieš nacius nusistačiusių prancūzų priešaky ir vadovavo kovai, burdamas aplink save prancūzus patriotus. Nuo lapkričio įvykių Š. Afrikoje Gaulle ir Giraud vadovaujamas prancūzų armijos dalyvavimas sąjungininkų operacijose sudarė sąlygas prancūzų vienybei. Šita vienybė, be jokios abejonės, laima visiems sąjungininkams naudinga..."

Ir Stalinas padarė išvadą: "Aš pripažinsiu prancūzų komitetą kiek vėliau, nes toks yra jų sąjunga, bet aš nesuprantu jūsų elgesio". Po dviejų mėnesių, rugpjūčio 26 d., žaidimas baigiamas. Trys didieji pripažino Prancūzijos išlaisvinimo komitetą Alžire.

1943 m. rugpjūčio m. Italija pasirodžiusi pasirašyti paliaubas, Churchillis praneša apie tai ir skuba pastebėti: "Nėra jokio tikslo prancūzams leisti dalyvauti karinėse paliaubų diskusijose su italais". Rooseveltas irgi nenori prileisti de Gaulle atstovo. "Italai nemėgsta prancūzų", rašo jis, "ir jų buvimas nepalankiai nuteiks italų civilius ir kariškius".

Svarbiausia, Rooseveltas prisibijojo, kad italai su prancūzais nesutartų be jo Viduržemio jūros klausimais.

Stalinus buvo taip nepatenkintas anglosaksų derybomis su italais, kad tik po 19 dienų po įvykio informuojamas, įpykęs rašė:

"Iki šiam laikui Amerika ir Anglija savitarpį susitarė, ir Sovietų Sąjunga kaip pasyvus stebėtojas buvo informuojama. Aš noriu jums pasakyti, kad toliau

negalime su panašia padėtimi sutikti".

Ir jis pareikalavo, kad būtų sudaryta trijų komisija su būstine Sicilijoje. Churchillis ir Rooseveltas buvo priversti sutikti, bijodami, kad Stalinas nepasektų jų pavyzdžiu ir nepasirašytų vienas taikos su Vokietija.

Varžybos tarp Churchillio ir Roosevelto nepasibaigė. Churchillii buvo reikalingas sąjungininkas prieš Rooseveltą. Jis prisiminė de Gaulle, rugpjūčio 30 d. jis rašė Stalinui:

"Ar jūs pritariate, kad komitete, kurį sudarysime deryboms su Italija, būtų ir prancūzų atstovas? Jei taip, aš įnešiu pasiūlymą. Aš laikau, kad mums būtų naudinga komitetą praplėsti".

Stalinas atsakė teigiamai: "Galite siūlyti abiejų vyriausybių vardus".

Prieš tokią Churchillio - Stalinio koaliciją Rooseveltas negalėjo atsisipirti ir turėjo sutikti su prancūzų įsileidimu į komitetą, bet pastatė sąlygą, kad šis atstovas neturės pilnų teisių, nes jis neatstovauja tikros, savo krašto vyriausybės.

Dar ilgą laiką Rooseveltas šnairavo į de Gaulle. Bet kai šis suorganizavo 10 divizijų, o vėliau prancūzų armijos heroiskas pasirodymas Alpeose kai kam atidarė akis, kad Prancūzija gamina ne vien šampaną ir kvėpalus...

Kitame numeryje: Vokiečiai žinojo, kas Jaltos buvo sprendžiama.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PProspect 8-1717
Rezidencijos RPublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

Val.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.

Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th Place.

Tel. ofiso EVergrade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p.
pirmad., antrad., ketvirtad., penktad.

Tik susitarus trečiadieniais.

Telefonas:
Ofiso RPublic 7-5020.
Namų WAlbrook 5-3765.

J. Ramunis, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2557 W. 69th Street
(Iėjimas iš Rockwell St.)

Val.: kasdien 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
šeštadieniais: 2-4 ir 5-7 p. p.

Žvalgybų kova

TRYS SAVAITĖS PRIVERSTINĖS VIEŠNAGĖS

Juodasis "Zis" staiga pasuka į šalutinį kelią. Priešais sujuodoja miško sieną. Morrosas skaičiuoja, kad jis yra nuo Maskvos nuvažiavęs apie 30 kilometrų.

Paskui pasirodo pavieniai žiburiai. Pakelėje MVD sargybniečiai. Ir ten - vila, pusiau aptašytų medžių namas, kokiuose anksčiau gyveno rusų aristokratai, o dabar bolševikiniai tūzai.

Morrore pabunda viltis, panaši į pakarti pasmerktų - jų viltis paskutinę naktį. O gal jis mane tikrai draugiškai nori pavaišinti... galvoja Morrosas. Bet netrukus jis atsimena nusigėrusį Zlotkovskį Paryžiaus viešbutyje. Ne, generolas Fedorovas planuoja ką kita.

Nauja staigmena laukia Morroso. Puikiai įrengtoje viloje du tarnai nuveda jį į puošnų kambarį. Ten jau stovi jo lagaminai.

- Draugas generolas tamstos laukia valgomojame, - pasako vienas tarnas.

Kai Morrosas po kelių minučių įeina į žvakėmis apšviestą valgomojį, generolas jį pasitinka. Fedotovas po kalcu pasikabinęs garsųjį Sovorovo ordeną. Mažai ramu civiliumi iš Hollywoodo jis ištisia plačią, šaltą ranką.

Susėdama prie stalo. Generolas pasiūlo Morrosui ikros. Pripila pilną stiklinę vodkos. Nė vienas nekalba. Tarnas atneša žuvį ir dingsta. Morrosas ir generolas vieni kambaryje.

- Aš tamstą čion pasikviečiau, Morrosai, kad galėtume pasikalbėti apie labai svarbų reikalą. Mūsų pasiuntinys iš Washingtono atsinešė keistą pranešimą, - jis nepakelia akių nuo lėkštės. - Tamsta dirbęs amerikiečiams, Morrosai.

- Labai juokinga, - šypsosi Morrosas. Jis kalba rusiškai taip puikiai, kaip ir generolas. - Kuo tamsta tai įrodysi, Morrosai?

Producentas pastebi, kad generolas jo jau nebevadina, kaip anksčiau, "draugu".

- Kad nesi agentas, neįmanoma įrodyti, drauge generole, - pareiškia Morrosas, pabrėždamas žodį "drauge". Įrodyti galima, kad esi agentas. Ir tai turėtų įrodyti pasiuntinys. Nes Sovietų Sąjungoje - ne taip, kaip Amerikoje - niekas nėra nuteisiamas be įrodymų.

- Kas kalba apie nuteisimą? Tamsta esi nervingas, Morrosai.

Dabar išgelbės tik įžulamas, galvoja Morrosas.

- Aš tamstai šį tą pasakysiu, drauge generole. Galui lažintis iš savo galvos, kad tas negirdėtas įtarimas nėra išdėgęs pasiuntinybėje.

Generolas suraukia kaklą. Aukštą, pliką kaklą. Žvakų šviesa joje atsimuša, kaip veidrodyje.

- O kur tas įtarimas išdygo?

- Lažinuosi iš butelio prancūziško šampano prieš vodkos butelį, kad čia yra prikišti mūsų Martos pirštai.

- O kodėl Marta norėtų tamstą sukompromituoti?

Morrosas pradeda tyliau kalbėti:

- Matote, tarp žmonių, kilusių iš buržuazinių sluoksnių ir vėliau tapusių komunistais, visą laiką vyksta kietos ir pavojingos varžybos.

- Kaip tai suprasti? - generolas padeda ant stalo šakutę ir peilį.

- Marta ir aš, kiek žinau, esam vieninteliai iš to luomo, kurie atsidavę sovietų reikalui. Marta manęs nekenčia, ji nori būti vienintelė iš to luomo, pasižventusi įsų tarnybai. Ji bando įrodyti savo proletarinis įsitikinimus, skųsdama mane.

Generolas pakelia stiklinę: - Tamsta visiškai negerai.

Paskui vėl tyla. Atnešamas naujas patiekalas. Žvakės mirkčioja. Lauke naktis. Medžių viršūnėse ošia rudens vėjas.

Man reikia išlaikyti nervus...

galvoja svečias iš Hollywoodo.

- Marta, - pradeda generolas iš naujo, - nėra vienintelė, kuri turi pagrindo suabejoti tamsta, Morrosai. Yra ir daugiau...

Producentas nutraukia: - Žinau, generole Fedotovai, Ji turi talkininką.

- O kas jis yra?

- Rector.

Pirmą kartą generolo veide pastebimas pagyvėjimas. Morrosas stengiasi jį išnaudoti. Trumpai nusijuokęs, jis tęsia:

- Turiu tamstai, drauge generole, prisipažinti. Esu vyras. Agentai turėtų būti be lyties.

- Nesuprantu.

- Slang ir aš... na, ji viliojanti moteris. Žinau, kad nusižengiau prieš nuostatus. Bet pagaliau mes priklausome tai pačiai sąjungai. Trumpai drūtai: Zlatkovskis yra pavydus. Toks pavydus, kad nusigeria iki sąmonės netekimo. Neseniai jis vėl išprovokavo skandalą.

- Skandalą? Kur, kada?

Morrosas jaučia, kad išskyla paviršiumi. Jei išlaikys nervus, ne tik save išgelbės, bet ir savo priešą Zlotkovskį pribais.

Jis pasakoja Fedotovui, kas atsitiko viešbučio kambaryje, ir tai jis pasakoja pagal savo vaizduotę. Taip jis ją pabučiavęs. Rector tai pamatęs. Tada jis pradėjęs Borisą Morrosą vadinti "kapitalistine kiaule" ir šmeižti kitų agentų akivaizdoje.

Morrosas išvardija ten buvusius. Prašau, generolas galis pasitikrinti. O tas Zlatkovskis esąs neaukštingas. Pirmą, jis per daug gerias. Antra, jis asmeninius reikaliukus maišys su didžiuoju reikalu ir užgaudinėjas jį. Borisą Morrosą, ištiki-miausia ir, galbūt galima taip pasakyti, vertingiausią sovietų agentą.

- Labai džiaugiuosi, kad galėčiau apie tą reikalą pasikalbėti su tamsta, drauge generole, - baigia pasakojimą Morrosas.

Po vakarienės Morrosas tiki, kad jo mūšis laimėtas. Tačiau jo triumfas perankstvas.

Tris savaites producentas iš Hollywoodo "svečiuojasi" pas generolą. Priešs prie lango, mato krantinčius medžių lapus ir apačioje stovinčius MVD sargybinius. Generolas nebesirodo. Vietoj jo veik kasdieną ateina slapstosios tarnybos valdininkai ir tardo jį iš naujo.

Morrosas žino, kad jo visose sienose yra įmontuoti klausomieji aparatai, kad kiekvienas jo žodis įrašomas juoston, kuri perduodama vyriausiam slapstosios tarnybos viršininkui Berijai. Nors Morrosas valdo nervus, jis žino, kad pavojus auga valandomis.

Jis samprotauja: sovietams turi kristi į akis, kad ligi šiol apie jį nepasiteiravo jokia amerikinė įstaiga. Maskvoje jis buvo žadėjęs užtrukti tik porą dienų. Nesiteiravimas didina sovietų įtarimą. Kodėl niekas nieko neklausia?

Pagaliau trečią savaitę amerikinių filmų producentų sąjunga atsiunčia užklaimą. Morrosas gali atsikvėpti. Jis nugabenamas į Maskvą ir priimamas paties Berijos. Visi duomenys buvo patikrinti. Jie maždaug atitiko Morroso pasakojimus.

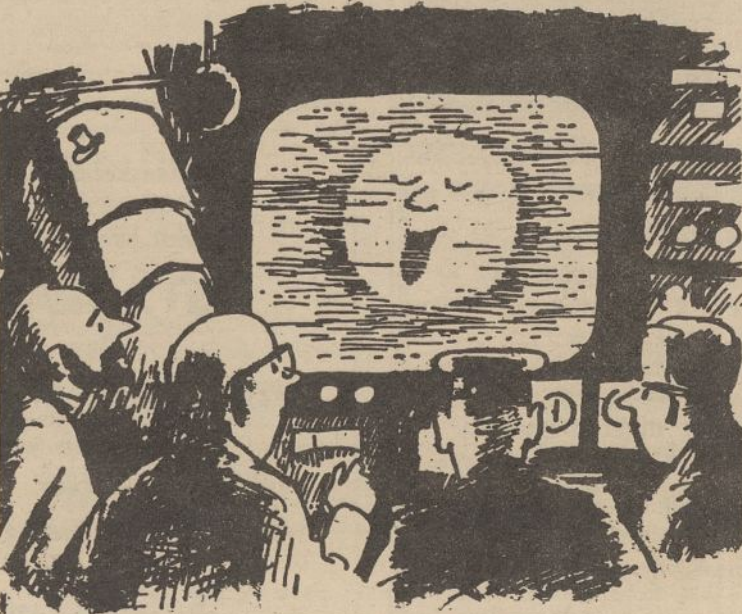
Tačiau iš tikrųjų šį nuostabų išsigelbėjimą nulėmė kita aplinkybė, nušviečianti slaptyjų tarnybų veiklą.

Morrosas už savo išsigelbėjimą pirmoje eilėje turi būti dėkingas generolui Fedotovui, kurio likimas surištas su agentų kilimu ar žlugimu. Jei, būtent, kurie viršininkai ilgai leidosi savo agento už nosies vedžiojamas, jis turi dengti tą agentą, kad pats išsilaikytų. Fedotovas tad tegalėjo apie savo agento išdavikišką vaidmenį pranešti, tik esant neabejotinai įrodymams.

Po trijų nervus alinančių savaitių Fedotovas nugabeno savo agentą pas Beriją. Zlatkovskiai pateko nemalonėn. Marta Dodd buvo griežtai įspėta. O Borisas Morrosas grįžo Hollywoodan, bet jau kaip Soble poros ir Sternų viršininkas. Amerikiečių agentas tapo sovietų šnipu Nr. 1.

(Tęsinys: Kas yra svarbiausias sovietų šnipas?)

Dirvą pasiūlyk savo
kaimynui susipažinti
ir paragink
užsiprenumeruoti

Pagaliau Lunikas II sovietų mokslineikams per televiziją perdavė mėnulio kitos pusės vaizdą...

AKADEMINIS GYVENIMAS

L.S.T. KORPI NEO LITHUANIA

Redaktorius Kęstutis Gaidžiūnas, Redakcinis kolektyvas — Dalia Maurukaitė, Eglė Žemgulytė, Benito Nausėda. Visą medžiagą siųsti K. Gaidžiūnas, 317 Corning Dr., Cleveland 8, Ohio.

Postovykliniai mąstymai

Antroji Korp! Neo-Lithuania vasaros stovykla jau istorija. Istorija įvykių eigoje, bet jokių bėdų ne stovyklavusių širdyse. Ji gyva, pulsuojianti...

Tiek buvo įspūdžių, kad tik šiandien, geram mėnesiui praėjus, gali plačiau pamąstyti, objektyviau žvelgti, ieškoti į kai kuriuos klausimus atsakymų.

Socialinio bendravimo ir asmenybės ugdymo aspektai, kuriuos ir pati Korp! ne tik savo ideologijoje, bet ir kasdienio gyvenimo praktikoje visada stipriai pabrėžia, stovykloje buvo ypatingai iškelti. Prie jų čia ir noriu kiek plačiau sustoti.

Taip jau surėdyta, kad lietuviams būdingas nuoširdumo bruožas. Neo-lithuanuose jis ypatingai įaugęs. Būti tai filisteris, senioras ar junioras, - visi, savo titulus, laipsnius bei amžiaus skirtumus nuošaly palikę, pasidaro: visi už vieną, vienas už visus. Jauti spinduliuojančią nuotaiką, jautrią širdį. Nenuostabu, kad ši nuotaika ir vyravo prie Christiana ežero didžiųjų ažuolų bestovyklaujančių tarpe.

Atsiveržę įvairių didžiųjų miestų bei jų mokyklų skirtingas įspaudas, jomis arba nusikratę, pasidalino, neįsąsami gal ir pasisavino. Pasidalino dainomis, - naujomis, pačių studentų sukurtomis, arba ir senosiomis, kur gal tik vienas kitas temokėjo. Dirbo, džiūgavo visi drauge. Ir ne vienam buvo graudu, kada reikėjo skirstytis...

Šis susigijimas čia neužsibaigė. Važiuosime būriais į kitus miestus per metines šventes, minėjimus, pobūvius. Lauksime ir kitų pas save.

Einant nepaprastai plačios apimties paskaitų įvairumui, asmenybės ugdymas ėjo daugiau negu viena kryptimi. Ejo tautinio susipratimo, Korp! ideologijos ir praktiškųjų organizacinio gyvenimo būtinybių išryškavimo kryptimis. O taip pat asmeninio lavinimosi akademinio masto vieškeliais.

Filisterio K. Drungos paskaitos beklauzdamis, tikrai jautėmės išdidūs, galėdami save lietuviams vadinti. Kartu su paskaitininku didžiavomės turį didžiai išbujojusį nepriklausomybės jausmą. Gi prof. A. Varno paskaitoje patyrėme mūsų tautodailės aukštą įvertinimą įvairiose šios rūšies pasaulinio masto parodose.

Korp! pirmininkas P. Ališauskas plačiai išryškino Neo-Lithuanijos ideologinius bruožus, kartu nuveddamas ir į jų praktiškąjį pritaikymą visuomeniniame gyvenime.

Filisterio A. Siliūno paskaitą taip pat reikėtų skirti prie ideologinio ciklo. Čia Korp! ideologija buvo paliesta daugiau palyginimo fazėje su kitomis dabartinėmis organizacijomis. Jų paliktą spragą ir vėl turėjo užimti Neo-Lithuanija, kad sugrąžintų pilnumą į lietuvišką akademinį gyvenimą. Vystydamas mintį jis ryškino aukštos intelektualinės bei idėjinės asmenybės svarbą.

Prie visuomeninio, arba, kaip man mieliau skamba, bendro išsilavinimo bei akiračio plėtimo ciklo, reiklia skirti visą eilę paskaitų. Čia filisteris M. Valiukėnas aiškino lietuvių tautos politinę diferenciaciją. Buvo paliesti "izmai", jų siekliai bei užmačios anais kritiškais mūsų tautai laikais, o taip pat ir Korp!

Neo-Lithuania suvaidintas vaidmuo, kol buvo pasiektas grynos tautinės idėjos žydėjimas.

Profesorius V. K. Jonynas dėstė moderniojo meno pagrindus ir charakteringus jo bruožus. Taip pat nušvietė, iš kokio taško šios rūšies menas turi būti vertinamas.

Lygiagrečiai su V. K. Jonyno paskaita reiktų sieti ir muziko filisterio A. Nako, pusiau pašnekesio, pusiau paskaitos forma duotą temą apie šių laikų moderninę muziką. Šios rūšies muzikos kūrėjai, lygiai kaip ir modernistai dailininkai, savęs nesaistą suvaržymais. O dažnai pasitaiką dėsningai prilygtų "blogiesiems" personažams literatūros kūriniuose. Prelegentas savo teoretinius apibrėžimus ten pat vietoje iliustravo pianinu.

Korp! garbės filisteris dr. S. Biežis savo paskaitoje nušvietė tautinės srovės raidą Amerikoje, - su jos vargais, nepasisekimais bei laimėjimais. Suglaustose formoje sužinojome, kokiais keliais tautinės minties žmonių žmonai eita.

Filisterė A. Augustinavičienė supažindino su lietuvių klasikine literatūra, suglaustai panagrinėdama keletą rašytojų. Taip pat pabrėžė spaudos bei literatūros įtaką, paruošiant tautą laisvės kovoms. Kitoje paskaitoje ji sprendė lietuviškosios visuomenės ir dabartinio studento sintezę. Siūlė veikimo gaires, kuriomis šios abi grupės, gal dėl sąlygų ir skirtingomis pasidariusios, galėtų rasti bendrą kalbą organizaciniame veikime.

Jei filisterė A. Augustinavičienė savo sugestijas davė daugiau bendrine forma, tai jaunesnieji kolegos - R. Stakauskas ir B. Balsytė, kad ir ne chronologinėje paskaitų eilėje, jos teorinius, siūlymus konkrečiai sprendė. Pirmasis, referuodamas apie "užsispyrusį", t.y. dirbantį jau nuolį; antroji - išnešdama realius metodus lietuvių studentų įsijungimui į veiklą tarp amerikiečių inteligentijos.

Taip, stovykla jau praeityje. Praeityje, bet stovyklavimo išdava jaučiamos.

Čia daug patyrėme, daug išmokome. Ji iš dalies tęsė praėjusių metų stovyklos darbą, iš dalies naujais pasiveržė. Dabar belieka laukti trečios stovyklos, kada susitikime su senaisiais ir pamatysime naujus Korporacijos narius: kolegas ir kolegas.

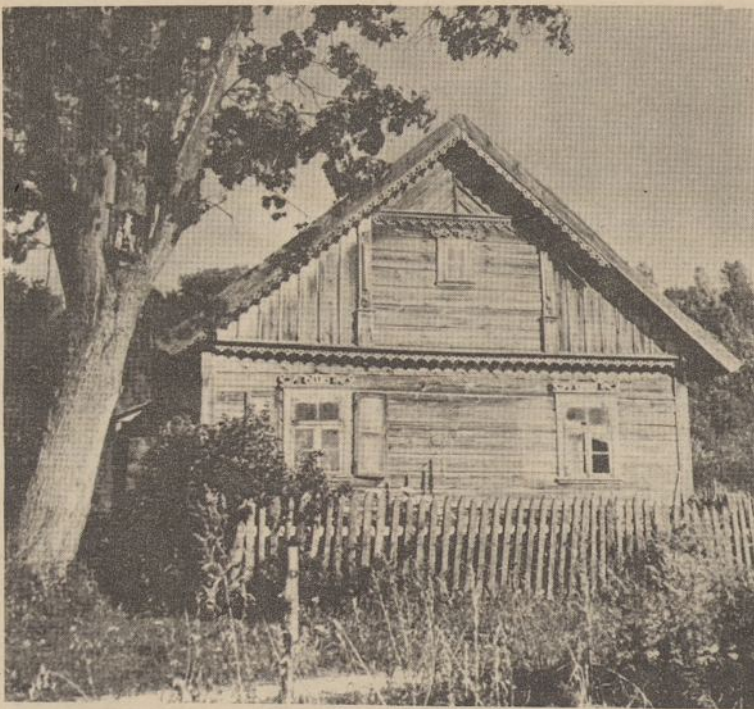
Stasys Mažulis

KORPI NEO-LITHUANIA TREČIASIS SUVAŽIAVIMAS

LST Korporacijos Neo-Lithuania valdyba praneša, kad š.m. lapkričio 26, 27, 28 dienomis šaukiamas trečiasis visuotinis suvažiavimas, kuris įvyks New Yorke, Statler Hilton viešbutyje, 7th Ave. ir West 33rd St.

* Korp! Neo-Lithuania Clevelande metinė šventė įvyks spalio 31 d. La Vera Club salėje. Programoje iškilmingas aktas ir pobūvis. Lapkričio 1 d., sekmadienį, pamaldos šv. Jurgio parapijos bažnyčioje ir vyktimas į mauzoliejų pagerbti Garbės narį a.a. A. Smetoną.

* Korp! Neo-Lithuania metinė šventė Chicagoje šiemet bus

Džiuko sodyba

švenčiama lapkričio mėn. 7 - tą

Iš ryto 9-tą val. įvyks pamaldos naujoje Jėzuitų koplyčioje už žuvusius ir mirusius korporacijos narius. Po pamaldų bus vykstama į kapines aplankyti Chicagoje mirusius kolegas.

Vakare 7-tą val. įvyks iškilmingas posėdis, kuriame juniorai bus keliami į seniorus ir po posėdžio - banketas.

Iškilmingas posėdis vyks Midwest Hotel Grand Ballroom salėje (3-čiame aukšte) 6. N. Ham-

2,000 KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ BE UŽDARBO

Lietuvių Prekybos Bendrovė naudoja šia proga padėkoti įvairiose pasaulio kraštuose gyvenantiems lietuviams už tą ypatingą paramą, kurios mes esame susilaukę per šiuos metus. Reikšdami savo nuoširdžią padėką, kartu mes VĖL GRĮŽTAME prie savo tradicijos, įsipareigodami visiems lietuviams pasiūlyti kaip dovaną, be uždarbio, 2000 SPECIALIŲ KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ.

Labai atidžiai pasvarstę savo patyrimu paremtus duomenis, tam reikalui sudarėme ko naudingiausių šitokius 2 skirtingus KALĖDINIUS, BE UŽDARBO, SIUNTINIUS:

KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ NR. 1 SUDARO:

- 1) 3 jardai vilnonės medžiagos paltui,
- 2) 3 1/4 jardo vilnonės medžiagos vyriškam ar moteriškam kostiumui,
- 3) 3 jardai dvigubo pločio pamušalo,
- 4) storas vilnonis megztinis, sibirišku vadinamas,
- 5) pora vyriškų vilnonių kojinių,
- 6) pora moteriškų žieminių kojinių.

To kalėdinio siuntinio Nr. 1 kaina tikrai \$40.00, įskaitant visus mokesčius. Svoris 11 svarų.

KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ NR. 2 SUDARO:

- 1) 13 jardų vilnonės medžiagos 4 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams,
- 2) 3 jardai vilnonės medžiagos paltui,
- 3) 10 jardų dvigubo pločio pamušalo,
- 4) 10 jardų sunkios medžiagos 3 moteriškoms ar 6 vaikiškoms suknelėms.

To kalėdinio siuntinio Nr. 2 kaina yra tikrai \$79.00, įskaitant visus mokesčius. Svoris 22 svarai.

Abiems siuntiniams skirtosios visos medžiagos yra eksportinės rūšies su "Made in England" įrašu ir pasirenkamos šitaip:

- 1) kostiumams — dvigubais ruožiuokais arba lygios tamsiai mėlyna, ruda arba pilkšva,
- 2) paltams — tamsiai mėlyna, juoda, šviesiai mėlyna, žalia arba kupranugario spalvos,
- 3) suknelėms — dideli taškai mėlyname, rudame arba gelsvame dugne.

Tuoju reikalaukite pirma nemokamų pavyzdžių, kuriuos mes siunčiame oro paštu į bet kurį pasaulio kraštą.

Mūsų šiuos KALĖDINIUS SIUNTINIUS BE UŽDARBO gali užsisakyti kiekvienas lietuvis, vis tiek, ar jis būtų mūsų klientas, ar ne. BET, NORĖDAMI VISIEMS DUOTI PROGOS PASINAUDOTI JAIS, NUSTATĖME, KAD VIENAS ASMUO IŠ KARTO GALI UŽSISAKYTI NE DAUGIAU KAIP 2 TOKIUS SIUNTINIUS (KIEKVIEŠOS RŪŠIES PO VIENĄ). Taip pat priiminėsime po 1 dol. iš tų, kurie nori užsitikrinti sau KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ BE UŽDARBO, bet galutinio užsakymo lauksime ne ilgiau kaip 4 savaites.

MES GARANTUOJAME

- 1) Kiekvienas siuntinys pasieks gavėją.
- 2) Jei siuntinys dingtų, grąžinsime pinigų arba nemokamai pasiūsimę kitą tokį pat siuntinį.
- 3) Apmokėsime visus su pasiuntimu susijusius mokesčius, kad gavėjai Lietuvoje, sulaukę siuntinio, nebeturėtų jau nieko primokėti.
- 4) Siūsim tik tokias prekes, kurios bus užsakytos pagal jų aprašymą ar remiantis pavyzdžiais.

LITHUANIAN TRADING COMPANY
1A, Hunt Street
London, W. ...11 Gt. Britain

lin Ave. Iėjimas į posėdį (įskaitant vakarienę ir kavą) - 5 dol., studentams - 2 dol. Velks savas gėrimų bufetas.

Chicagoje lietuviškoji visuomenė ir studentai maloniai kviečiami šioje korp. Neo-Lithuania šventėje dalyvauti. Staliukai užsakomi pas kol. A. Siliūną, 6839 S. Rockwell St., telef. PRespect 8-0149.

* Spalio 3 d. įvyko Chicagoje lietuvių studentų susirinkimas, kuriame išrinkta nauja skyriaus valdyba. Tuo pat po rinkimų įvykusiame posėdyje, naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis. Pirmininkauti paprašytas kol. Romas Stakauskas, lapkričio 7 d. pasipuoš Korp! Neo - Lithuania spalvomis, Chicagoje neo-lithuanai kol. Romui linki kuo geriausios ištvermės ir sėkmės jo atsakingose bei reprezentacinėse pareigose.

OKLAHOMOS vienam miestelyje policininkas tarnyboje išbuvo tik aštuonias valandas, nes paaiškėjo, jog jis yra ne to miestelio gyventojas.

BOSTONE į vienos senutės namus įsiveržę du plėšikai surišo savininkei rankas ir kojas. Iškrėtę kambarius pasiėmė 100 dol., paleido senutę ir pabučiavę abu žandus pasišalino.

PRINCETON, W. Va., miestelio gyventoja, kuri kelių kartus buvo bauta, paliko raštelį ant netoliese stovėjusio policininko motociklo: "Pone policininke, prašau neliesti mano automobilio, kuris yra užkrėsta pavojinga liga. Nemanyk, jog aš bijau pabaudos. Man gaila, kad susirgsi, praleisi tarnybos laiką, tuo pačiu nukentės ir tavo šeima. Todėl neliesk automobilio".

2 ŠEIMŲ NAMAS

5 kambariai ir vonia kiekviename bute. Visi dideli kambariai. Labai švariai išdekoruoti. 2 geri gaso pečiai. 2 mašinų garažas su cementiniu įvažiavimu. Namai gerai prižiūrėti viduje ir iš lauko. Netoli šv. Jurgio parapijos, krautuvų ir susisiekimo. Dėl tolimesnės informacijos šaukti:

TOP REALTY
AT 1-2090

(82)

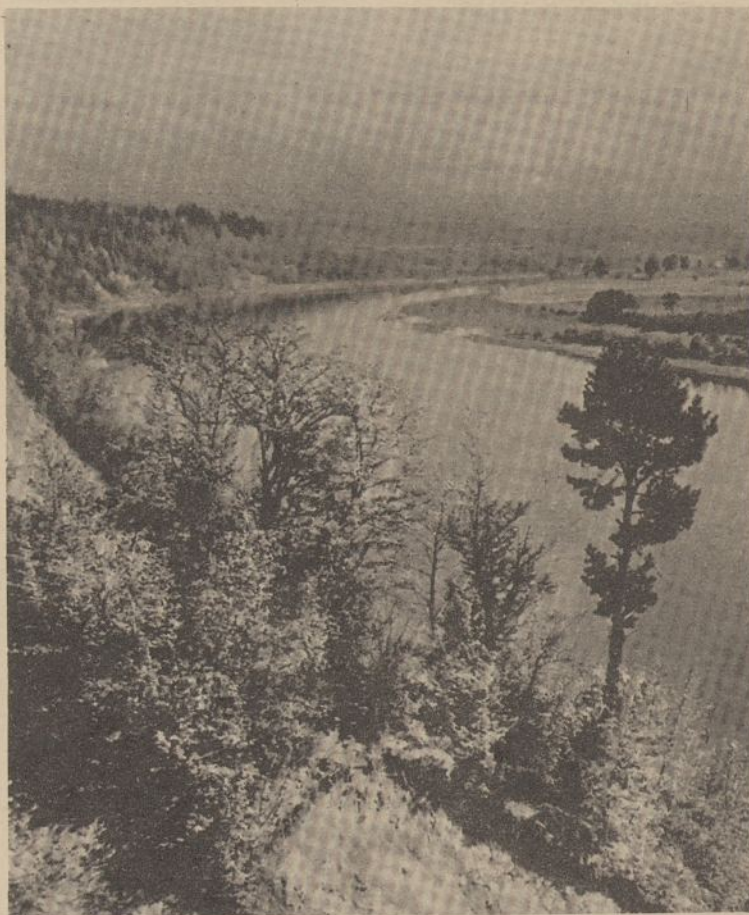
on AUTO INSURANCE

Telefono pašauki m a s Jums gali sutaupyti daug dolerių apsidraudžiant Amerikos vienoj didelėj draudimo įstagoj. Pašaukus jokio įsipareigojimo.

PAULINA MOZURAT BENNET
Insurance Agent
13706 Benwood Ave.
Cleveland 5, Ohio

SK 1-2183

NATIONWIDE
MUTUAL INSURANCE COMPANY
HOME OFFICE • COLUMBUS, OHIO

Auksinėmis spalvomis nusidažė Nemuno pakrantės...

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345
13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

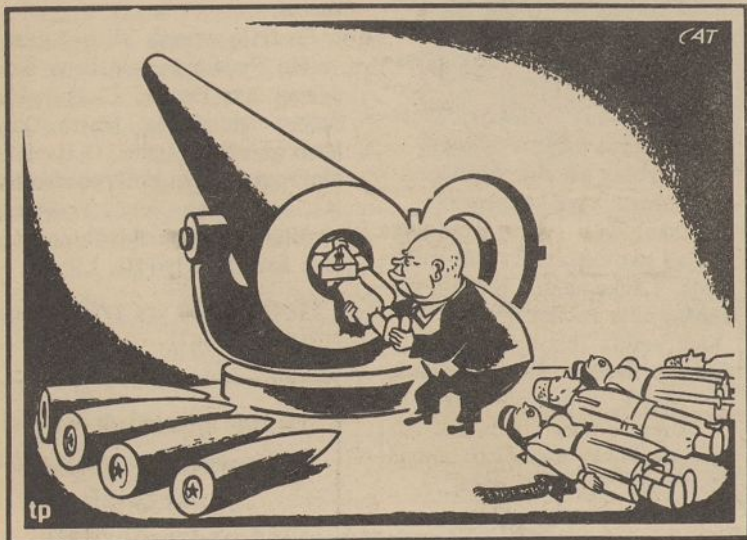
Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra
1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

Kultūrinių mainų šaudmenys

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos** metinis suvažiavimas įvyksta lapkričio 21 d., 7 val. vak. Čiurlionio ansamblio namuose — 10908 Magnolia Dr. (telef. CE 1-9646).

Suvažiavime bus svarstomi organizaciniai reikalai, renkama nauja valdyba. Mokslinės suvažiavimo dalies, išskyrus filmą, šiais metais nebus.

Suvažiavimas bus baigtas pobūviu, kurį tose pačiose patalpose organizuoja gydytojų žmonių kamitetas.

• **Lituanus žurnalui** remti centrinis komitetas antais metais iš eilės vėl sudarytas Clevelande. Pareigomis pasiskirstyta: V. Kamantas — pirm., J. Smetona — vicepirm., N. Kersnauskaitė — vicepirm., V. Kasperavičiūtė — sekr., K. Gaidžiūnas — sekr., R. Minkūnas — išd., J. Gailiūsyte, L. Iešmantaitė ir Č. Melsbakas — nariai.

Charles F. Carr, Common Pleas teisėjas, išrinktas Society National Bank viceprezidentu. Jis yra išbuvęs virš 37 metų įvairiuose teisės darbuose, Baigęs Western Reserve University Law School. Taip pat ėjęs atsakingas pareigas Clevelando miesto vadovybėje.

Padėka

Mūsų brangiam vyrui ir tėvui Mykolui Drosutiui netikėtai staigiai mirus, nuoširdžią padėką reiškiamo visiems, jį palydėjusiems į amžinojo poilsio vietą: kun. J. Angelaičiui, visiems laidotuvių dalyviams, karsto nešėjams, atsiuntusiems gegules, pareiškusiems mums užuojautą ir kitaip suraminusiems.

M. Drosutienė ir sūnus

TOM IRELAND,

kaip nepriklausomas respublikonas kandidatuoją į Cleveland miesto mayorus. Šiuo metu jis veda labai aktyvią propagandą, kurioje žada, jei bus išrinktas: nebekelti mokesčių, geriau sutvarkyti miesto susisiekimą, panaikinti oro ir vandens teršimą, parūpinti naujų darbų.

Tom Ireland labai aktyviai veda rinkiminę propagandą ir tarp kitakalbių Clevelando gyventojų. Jis yra lankęsis ir lietuvių tarpe. Neseniai darė priėmimą kitakalbių laikraščių redaktoriams. Jis gerai kalba dar šiomis svetimomis kalbomis: prancūzų, vokiečių, ispanų ir italų. Yra parašęs kelias knygas, bendradarbiauja su spaudoje.

Kovachy vardas Clevelando bendruomenėje reiškia geresnę tarnybą visuomenei. Ir jis siekia naujo perrinkimo, būdamas Municipal teisme jau 14 metų. Per tuos ilgus metus jo darbas buvo atžymėtas teisingiausiais daviniais. Pats būdamas kilęs iš atelvių geriausiai supranta ir jų reikalus. Ir balsavimo dieną jį atsiminkit, kai duosit balsus už Municipal Court teisėjus.

IŠNUOMOJAMAS BUTAS

5 kamb. ir vonia. Suaugusiems. Švarus ir gražus. Prieinama kaina. Giddings Rd. HE 1 - 1290.

Atėjo laikas eiti į pensiją

Ateina laikas pasakyti sau pačiam, kad jau gana geras biznis ir vedamas be sunkumų, bet kai žmogui priartėja tam tikras amžius, reikia atsisveikinti nors ir su geriausiais dalykais.

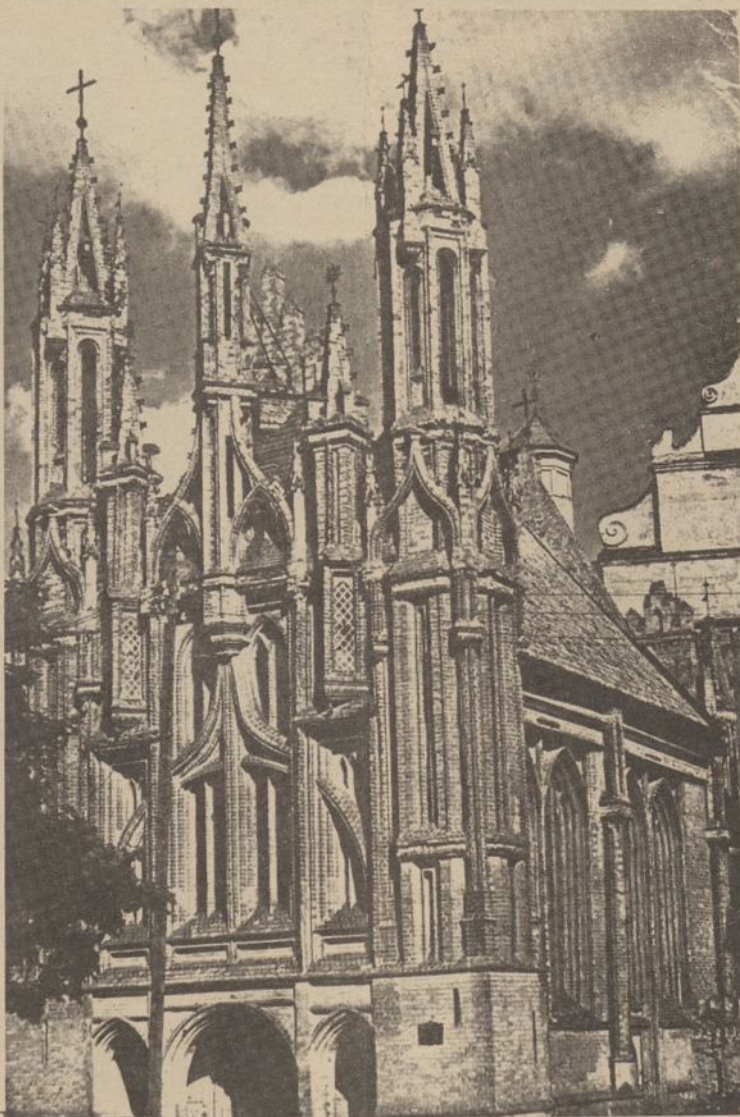
PARDUODU TABOR FARM VASARVIETĘ

Tabor Farm, Sodus, Mich., vasarvietė yra 100 mylių nuo Chicago, Ill., ir 10 mylių nuo Benton Harbor, Mich.

Pagrindiniam įmokėjimui reikia įnešti \$125,000.00. Likusiai sumai labai lengvos išmokėjimo sąlygos.

Susidomėjusiems prisiųsti reikalingas informacijos ir literatūrą.

JUOZAS BACHUNAS, Sav. SODUS, MICHIGAN (87)

Viena gražiausių Šv. Onos bažnyčia Vilniuje, statyta XVI amž.

BOSTONO LIETUVIAI

• Spalio 25 d., 5 val. p. pietų Bostono BALFO skyrius rengia 15 metų veiklos banketą. Programą išpildys solistė J. Adomavičienė, smuikininkas Iz. Vasyliūnas ir deklamuotoja Danutė Venckutė. Akomponuoja Vyt. Vasyliūnas ir V. Adomavičius. Po programos ir vakarienes bus šokiai.

• Bostono studentų susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 1 d., Tautininkų Namuose, 3 val. p. p. Paskaitą ir diskusijas seks arbatėlė ir pasišokimas.

• Ps. Česlovas Kiliulis paskirtas Skautų Vyčių Dr. vės draugininku. Norint susiršti su Bostono vyčiais prašau naudoti šį adresą: 10 Michigan Ave., Dorchester, Mass. Tel.: CO 5-1502.

• Muzikas Darius Lapinskas šią savaitę išplaukia atgal į Europą tęsti studijų.

• Antrą Kalėdų dieną visi takai, keliai, ir autostrados veda Naujosios Anglijos lietuvių į "SERENADĄ", Bostone. Gros Vincent Marino orkestras. Bus puiki meninė programa, du netikėtumai, skrajojantis paštas, spalvotos filmos iš pasaulinės parodos bei atsistatę Europos. Laukiama daug svečių iš New Yorko, Hartfordo, Worcesterio, Kanados bei iš artimesnių vietovių. Pelnas skiriamas Vasario 16 gimnazijos neturtiniams mokiniams paramai.

• R. B.

E. CHICAGO

NESKLANDUMAI LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

East Chicagoje, prie Šv. Pranciškaus parapijos, 1949 metais įsisteigė lituanistinė mokykla, kurioje ilgą laiką mokytojavo kun. Petras Celičius. Jis prieš porą metų iš mokytojo pareigų pasitraukė, nes per daug buvo

apkrautas kitokiu darbu. Vėliau mokytoju buvo pakviestas tos pačios parapijos vargonininkas p. Strolia, kuris išsikėlė nuolatiniam darbui į Chicago ir pasiūso savo iš mokytojo pareigų.

Paskutiniu metu šios mokyklos mokytoju buvo pakviestas ilgametis Lietuvoje buvęs pradžios mokyklos mokytojas p. Levickas. Šiun ku nustatyti dėl kokių priežasčių mokinių tėvų komitetas net nepilname posėdyje p. Levicką iš mokytojo pareigų atleido ir paskyrė kitą mokytoją.

Tėvų tarpe kilo nepasitenkinimas. Vieni reikalavo palikti buvusį mokytoją, o kiti naują. Visuotiname mokinių tėvų susirinkime balsavimu buvo nutarta, kaip daugumą balsų gavusį p. Levicką palikti mokytojo pareigose.

Tų visų įvykių pasėkoje lituanistinė mokykla suduotas didelis smūgis. Dalis tėvų atsiėmė savo vaikus iš lituanistinės mokyklos ir juos perkėlė Chicago. Tėvų komiteto pirmininko teigimu lituanistinėje mokykloje dabar jaučiasi nedraugiškos nuotaikos.

Ar nebūtų gražu iš mokinių tėvų pusės, kad visi pamirštų asmeniškumus ir tuščias ambicijas ir daugiau dėmesio kreiptų į lituanistinės mokyklos tvarkos atstatymą. Įdomu, kaip į šitą reikalą reaguoja East Chicago Bendruomenės apylinkės valdyba. Ar nejaucia pareigos ateiti į talką? R.

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
Cleveland

1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352

Atidara nuo ryto
8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas: motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

Parduodami automobilių akumuliatoriai.

24 hours towing.

Dienos tel.: HE 1-6352.
Nakties tel.: LI 1-4611.

J. Šriubiškienė

Meninę programą dalį išpildė solistė Justina Šriubiškienė ir Toronto vyrų kvartetas, akomponuojant muz. St. Gailevičiui. Daina, matomai buvo taikli klausytojų širdžiai, nes dainininkai susilaukė nuoširdžios padėkos gausiais plojimais. Solistei J. Šriubiškienei buvo iteiktos gėlių puokštės.

Po meninės dalies svečiai išsiskirstė į atskiras sales, kur mažuose artimųjų būreliuose šnekučiavosi, vaišinosi lietuviškais užkandžiais, šoko. Ir taip jaučiai prabėgo vakaras, kuris ilgai liks gražiu prisiminimu.

STEPHEN E. GASPAR

Gyvena 29-toj Ward 36 metus.
II Pasaulinio karo veteranas.

TURIS PASITIKĖJIMĄ VISUOMENĖS DARBININKAS

Chairman of the 1959 Heart Fund Drive (29th Ward)
Deputy Clerk, Clerk's Office of Common Pleas Court
Secretary of the 29th Ward Democratic Club Precinct Committeeman (29th Ward)
American Legion Post 559
Cleveland Hungarian Young Men's and Ladies' Society
American-Slovak Business Club
Cleveland Szatmar Megye Aid Club
St. Stephen's Dramatic Club
Cleveland Slovak Social Club
29th Ward Slovak Democratic Club
Cuyahoga County Hungarian Democratic Club

X Stephen E. Gaspar

COUNCILMAN—29th WARD

GYDYMAS

- Iš tikrųjų nieko ypatinga, - aiškina gydytojas pacientui, - tik mažas skrandžio sutrikimas. Taigi: jokio alkoholio ir tik rytą ir vakare po lengvą cigarą.

Po kelių dienu pacientas jaučiasi dar blogiau.

- Pone daktare, - dejuoja jis, - ar nebūtų galima išvengti tų cigarų. Nuo jų man taip bloga, aš gi niekad anksčiau nerūkdau. (tp)

EAST CLEVELAND—EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS EARN **OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON**

4% **SUPERIOR SAVINGS**

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

HOME AND REMODELING LOANS

CORNER 68TH—SUPERIOR AVENUE

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

Bernard J. Conway į teisės darbą įsijungė 1925 m. Ir iki 1944 m. tame darbe išbuvo, kol Frank J. Lausche, tuometinis Clevelando mayoras, jį nepakviėtė Assistant Prosecutor. Vėliau Clevelando mayoras Burke jį paskyrė Chief Prosecutor. Tą darbą jis ir dabar, esant mayorui A. Celebrezze, jis dirba. Dabar Bernard J. Conway kandidatuoja į Municipal teisėjus. Tam darbu pilnai pasiruošęs ir jį remia daugelis įtakingų organizacijų.

DIRVA

THE FIELD

KAS IR KUR?

• Lietuvoje mirė Dr. Leonas Bistras ir vysk. P. Ramanauskas. Abu buvo plačiai žinomi Lietuvoje, abu Sibiro kankiniai, po ilgų kančių grąžinti į Lietuvą.

• Lietuvos Laisvės Komiteto narys Dr. Br. Nemickas Baltic Freedom House, sekmadienį, lapkričio 8 d. padarys pranešimą apie Mokslo dabartinėje Sovietų Rusijos okupuotoje Lietuvoje ir rusifikacijos įtaką. Pradžią 4 val. po piet. Po pranešimo bus kava. Kviečiami visi, kas šia tema įdomaujasi. Rengia Liet. Tautinis Akademinis Sambūris New Yorke.

• Prancūzijos Lietuvių Bendruomenė ateinančio lapkričio mėn. rinks naują vadovybę. Dabar eina tiems rinkimams pasiruošimas.

• Prancūzijos lietuviams šiuo metu vadovauja: J. Petrošius — pirm., P. Klimas — vicepirm. ir R. Vrublevičius — sekretorius.

• Liudas Bajorinas iš Waterbury, Conn., akordeonistas, University of Connecticut elektros inžinerijos studentas, aktyvus Studentų S-gos narys, Korp! Vytis senioras, lapkričio 14 d. akordeonu išpildys dalį meno vakaro programos New Yorke. Šis vakaras įvyks Akademinių Skautų Sąjungos rengiamomis studijų dienomis, į kurias kviečiama visa rytinio pakraščio studentija.

• Kunigų Vienybė Skautų Broliai paskyrė naują dvysios vadovą kun. J. Pakalniškį. Senajam vadovui kun. J. Vaišniui, S. J. vyriausias skautininkas, už didelį darbą pareiškė nuoširdžią padėką.

Australijoje lietuviai studentai pastaraisiais metais rodo gyvą veiklą. Ir vienas iš veikliausių yra Synéjaus skyrius. Nuotraukoj to skyriaus valdyba. Žemai: R. Cibulskis ir S. Grincevičius. Stovi: R. Katauskas, A. Grincevičiūtė ir A. Choda.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS METINIS SUSIRINKIMAS

Spalio 18 d. Dariaus ir Girėno posto salėje, Chicagoje, įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos Chicago skyriaus susirinkimas. Su šia diena pasibaigė senosios Tarybos kadencija ir ateinantiems metams yra paskirti nauji atstovai. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyrius į Tarybą naujai

kadencijai yra paskyręs šiuos atstovus: Teodorą Blinstrubą, inž. Vaclovą Mažeiką, Kostą Petrauską, Mečislovą Šimkų, Petrą Vėbrą, Vladą Veselauką ir Vincą Žemaitį.

Susirinkimas įvyko punktualiai. Salėje, be atstovų, buvo daug publikos, dalyvavusių svečių teisėmis. Nemažas skaičius dalyvavo ir iš Tautinės Sąjungos narių.

Susirinkimą atidarė ir vadovavo Tarybos pirmininkas teisėjas Alfonsas Wells. Prieš pradėdant susirinkimą pirmininkas Wells pakvietė Genovaitę Mačytę, kuri akompanuojant Juzei Mileriuitei, sugiedo Amerikos ir Lietuvos himnus. Garbės sargybas ėjo Dariaus ir Girėno posto legionieriai ir jūrų skautai. Invokaciją perskaitė kun. Stašys. Taip pat maldą perskaitė ir evengelikų kunigas Pauperas. Susirinkimui sekretoriavo inž. Vaclovas Mažeika.

Pirmuoju kalbėtoju buvo pakviestas Lietuvos konsulas Petras Daužvardis. Jis kalbėjo apie tarptautinę politiką ir Lietuvos padėtį.

Revizijos komisijos pranešimą skaitė Mečislovas Šimkus.

Visos kalbos ir pranešimai buvo gerai ir stropiai paruošti. Aukų buvo surinkta virš 700 dolerių.

Kitas susirinkimas numatytas spalio 24 d. V. V.

Kalifornijos lietuvių respublikonų atstovai su partijos vadais. Pirmoje eilėje (iš kairės): B. Skirienė, kongresmanas Glenard Lipscomb, Los Angeles County Republican Assembly vicepirm. Mayme Thomas ir Kalifornijos legislatūros narys (assemblyman) Chet Wolfrum; antroje eilėje: komp. Br. Budriūnas, Los Angeles County Republican Assembly buv. pirm. Carl Lindstorm, lietuvių vieneto pirm. A. Skirius, Los Angeles County Republican Assembly pirm. G. Harvey Mydland ir vicepirm. L. Valiukas, L. Reivido nuotrauka

Philadelphia ruošiasi dešimtmečio šventei

Dešimtmečio šventės garbės komitetas. — Šventinama skyriaus vėliava. — Daug svečių iš tolimesnių kolonijų. — Dirvos laureatės išpildys meninę programą.

ALT Sąjungos Philadelphia skyrius, švęsdamas savo dešimtmetį, ruošiasi jį įspūdingai atžymėti. Dešimtmečiui ruošti yra sudarytas garbės komitetas: Cheleden — Liberty Federal Savings and Loan Association prezidentas, A. Kaniūnas — to paties banko direktorius, prof. dr. J. Puzinas, M. Dumša, Chrometal, Inc. prezidentas, teisininkas P. Jonkus.

Šventė pradės lapkričio 8 d. (sekmadienį) 10 val. 30 min. Šv. Andriejaus bažnyčioje iškilmingomis mišiomis, kurių metu giedos solistė N. Linkevičiūtė iš Chicago. Prieš pamaldas

bus šventinama skyriaus tautinė vėliava. Vėliavos kūmai — buvę skyriaus pirmininkai ir jų žmonos.

4 val. p. p. Four Chefs Presidential Room patalpose, Sackett ir Hillerman St. (Frankford ir Levick St.) akademine dalis, Jaunųjų tautininkų įkurtųjų iškilnių ir banketas.

Dešimtmečio šventėje dalyvaus J. Bachunas, Dr. S. Biežis, Tautinės Sąjungos pirmininkas inž. E. Bartkus, Dirvos red. B. Gaidžiūnas, Sąjungos Rytų apygardos vadovybė ir eilė svečių iš New Yorko, Washingtono, Baltimorės ir kitų vietovių.

Banketą pajvairins Dirvos ruošto dainininkių konkurso laureatės: D. Mongirdaitė, N. Linkevičiūtė ir J. Luiza, o taip pat B. Pumpolytė ir vietos Tautinis Ansamblis.

Po banketo bus šokiai griežiant geram orkestrui. Besimokantis jaunimas, kuris norės dalyvauti tik šokiuose (jie prasidės 8 val. v.) už įėjimą mokės tik 1 dol. Visi kiti norintieji dalyvauti bankete, užsirašę pas valdybos narius iki spalio 27 d., įėjimas į banketą 7 dol. asmeniui. Bilietus iš

anksto galima įsigyti pas: A. Kanin-Kaniūšį, J. Česonį, J. Bakucką, S. Mockūną, A. Jonį, P. Dičelį ir B. Vigelį.

Visi kviečiami atsilankyti į banketą, kokio Philadelphia dar nebuvo. Atsiminkite Tautinės Sąjungos skyrių, kuris buvo jautrus ir paslankus visiems lietuviškiems reikalams Philadelphiaje.

KITOS ŽINIOS

• 1960 m. Vasario 16 d. minėjimui pravesti lapkričio 7 d., 6 val. vak. Lietuvių Banke, Bendruomenės apylinkės valdyba šaukia organizacijų atstovų pasitarimą. Bus pasitarta šventei ruošti komiteto sudarymo reikais.

• Dail. J. Pautieniaus paveikslų parodą Bendruomenės apylinkės valdyba atidaro lapkričio 13 d., 7 val. vak. Paroda vyks Lietuvių Banke. Parodą galima apsilankyti visomis banko darbo valandomis ir lapkričio 14 d. nuo 9 val. — 5 v. p. p. Lapkričio 15 d. (sekmadienį) nuo 2-6 val. p. p. Paroda tęsis lapkričio 13-20 dienomis.

• Dr. D. Krivicko paskaita įvyks lapkričio 14 d., 6 val. vak. Lietuvių Banke. Rengia Bendruomenės apylinkė. Tema: "Postalinė padėtis Lietuvoje".

• Philadelphia Lietuvos Moterų Atstov. Klubas, lapkričio 15 d., 4 v. p. p. Lietuvių Banke ruošia žurnalistės S. Narkeliūnaitės paskaitą apie jos kelionę po Europą. Paskaita bus papildyta paveikslais.

• L. V. S-gos "Ramovė" Philadelphia skyr. valdyba spalio 31 d., 6 v. v. Lietuvių Banke šaukia skyriaus narių visuotinę susirinkimą. Kariuomenės šventės minėjimas įvyks lapkričio 21 d. Šv. Andriejaus parapijoje. 9 val. ryto pamaldos, o 6 val. vak. parapijos salėje iškilmingas minėjimas.

• Balso Philadelphia skyrius lapkričio 28 d., 6 val. vak. Šv. Andriejaus parapijos salėje rengia šokių vakarą.

• Amerikos Lietuvių Studentų Sąjunga spalio 31 d. Vokiečių Klube (kur ir pernai buvo) rengia šokių vakarą.

• Spalio 31 d. Bendruomenės Baltimorės apylinkės valdyba rengia Jaunimo vakarą. Baltimoriečiai kviečia philadelphiečius atsilankyti į Baltimorę. Kaip žinoma, vasarą per Jaunimo dieną, labai gražus būrelis baltimoriečių lankėsi Philadelphiaje. P. M.

Dirva ieško naujų skaitytojų

Laikraštį pastoviai gerinant ir ruošiantis nuo 1960 metų pradžios dažinti, labai reikalingi nauji skaitytojai.

Ateikit mums į talką. Užsakykit Dirvą savo artimiesiems, kurie dar jos iki šiol neskaity. Jei jūs žinote tokius savo artimuosius, ar kaimynius, kurie norėtų su Dirva susipažinti, mes jiems laikraštį siųsime nemokamai 4 savaites. Tuoj atsiųskite jų adresą.

Užsakydami ar rekomenduodami naudokitės čia spausdinama atkarpa.

Užsakau
Rekomenduoju Dirvą siųsti

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

Už naują prenumeratorių siunčiu \$.....

(Mano adresas)

Niagara Falls

ATVYKSTA ROCHESTERIO ŠOKĖJAI

Sekmadienį, lapkričio 8 d., Rochesterio lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama St. Ilgūno, atvyksta į Niagara Falls, N. Y., kur išpildys programą Buffalo Lietuvių Klubo ruošiamame koncerte-baliuje.

Koncertas įvyks Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje — 1910 East Falls St., Niagara Falls, N. Y.

Po koncerto bus šokiai. Veiks baras ir užkandinė.

Pradžią — 4 val. po pietų. Tikimasi, kad daugumas Niagaros apylinkių lietuvių atsilankys į šį parengimą ir geroj lietuviškoj nuotaikoj praleis sekmadienio popietę. P. M.

• Trys knygų bibliotekos dovanai burtų kelių teks tiems, kurie, pasinaudodami knygų išpardavimu, dabar užsisakys knygų. Nupiginta iki 90%. Srašai siunčiami parašius šiuo adresu: Gabija, P. O. B. 355, Wyandanch, N. Y.